

2021

ARCHEOLOGIENOTA

Statiestraat te Anzegem (West-Vlaanderen)

ADEDE Archeologisch Rapport 683

Boris Horemans

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 683

Archeologienota
Statiestraat te Anzegem
(West-Vlaanderen).

BORIS HOREMANS

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2021
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Niels Janssens & David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

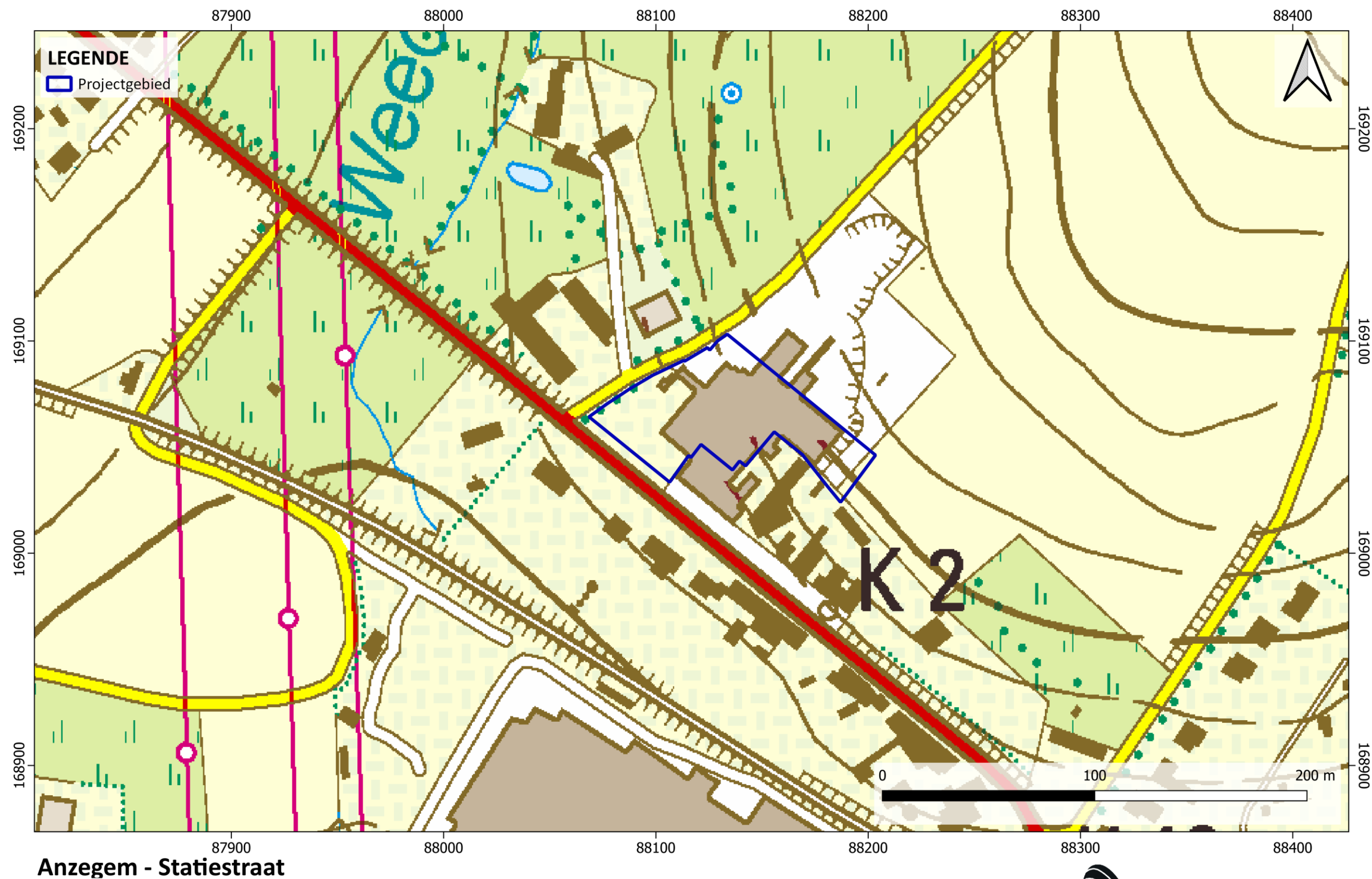
1	Administratieve fiche	- 5 -
2	Bureauonderzoek	- 9 -
2.1	Archeologische voorkennis	- 9 -
2.2	Aanleiding van het onderzoek.....	- 9 -
2.3	Doel van het onderzoek	- 9 -
2.4	Huidige situatie projectgebied	- 10 -
2.5	Beschrijving geplande werken.....	- 13 -
2.6	Randvoorwaarden	- 14 -
2.7	Werkwijze	- 14 -
3	Assessmentrapport.....	- 29 -
3.1	Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied.....	- 29 -
3.2	Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied	- 32 -
3.2.1	Tertiair geologisch	- 32 -
3.2.2	Quartair geologisch	- 32 -
3.2.3	Bodemtypekaart.....	- 34 -
3.2.3.1	Potentiële bodemerosie	- 35 -
3.2.3.2	Erosiegevoeligheid.....	- 35 -
3.2.3.3	Landgebruik	- 36 -
3.2.3.4	Gewestplan.....	- 37 -
3.3	Historische situering van het onderzoeksgebied	- 39 -
3.3.1	Historisch kaartmateriaal	- 40 -
3.3.1.1	Kaart van Villaret (1745-1748)	- 40 -
3.3.1.2	Kaart van Ferraris (1771 – 1778)	- 41 -
3.3.1.3	Atlas der Buurtwegen (1840)	- 42 -
3.3.1.4	Topografische kaart van Vandermaelen (1846 – 1854)	- 43 -
3.3.1.5	Kaart van Popp (1842 – 1879)	- 44 -
3.3.1	Luchtfoto 1971	- 46 -
3.3.2	Luchtfoto 1979-1990	- 47 -
3.3.3	Luchtfoto van 2000-2003	- 48 -
3.3.4	Luchtfoto van 2015.....	- 49 -
3.3.5	Luchtfoto van 2019.....	- 50 -

3.3.6	Luchtfoto 2020	- 51 -
3.4	Archeologische situering van het projectgebied.....	- 52 -
3.4.1	Archeologische nota's en onderzoek in de omgeving.....	- 52 -
3.4.2	CAI Indicatoren	- 52 -
4	Controleboringen	- 54 -
5	Besluit	- 60 -
6	Bibliografie.....	- 61 -
7	Lijst van figuren	- 62 -

1 Administratieve fiche

Projectcode	2021C265
Site	Anzegem-Statiestraat
Projectsigle ADEDE	ANZ-STA
Soort onderzoek	Bureauonderzoek
Aard van de vervolgwerken	Bouw van winkelpand met bijhorende parking en gezinswoningen.
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	David Janssens 2018/00215
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Boris Horemans, 2021, Archeologienota Statiestraat te Anzegem (West-Vlaanderen), ADEDE Archeologisch Rapport 683, Gent.
Grootte projectgebied	± 4.940m ²
Periode uitvoering	Maart-mei 2021
Themen thesaurus Onroerend Erfgoed	Archeologienota, Bureauonderzoek

Anzegem - Statiestraat

aangemaakt: 28 mei 2021
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

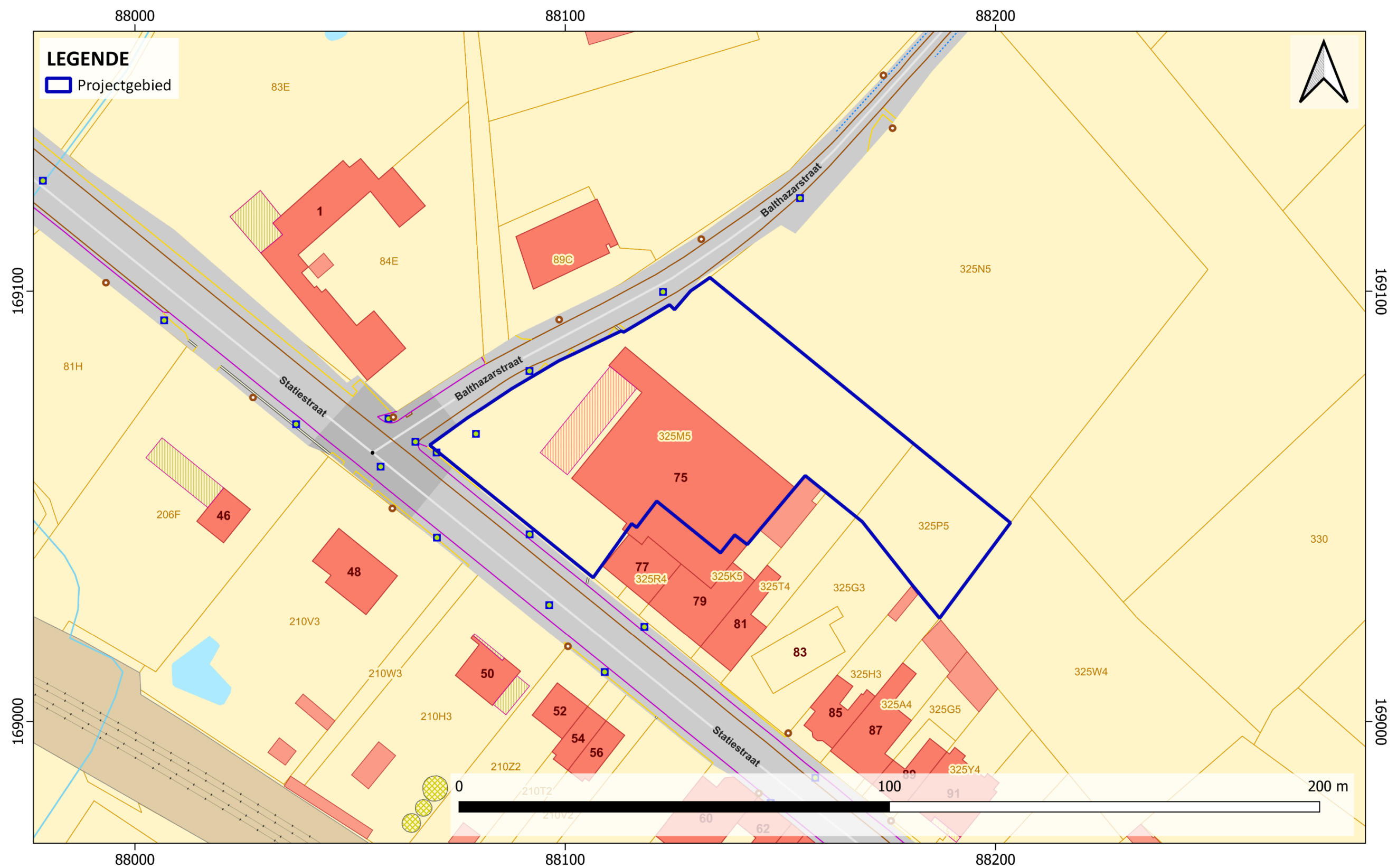

aangemaakt: 28 mei 2021
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

Anzegem - Statiestraat

aangemaakt: 28 mei 2021
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

2 Bureauonderzoek

2.1 Archeologische voorkennis

Binnen het projectgebied werd vooralsnog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Wel zijn voor de omgeving van het projectgebied archeologische waarden gekend. Deze worden besproken in het assessment.

2.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handeling waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. Het project is deels gelegen in woongebied. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.3 Doel van het onderzoek

Deze archeologische nota heeft tot doel om door middel van de bestaande archeologische, geografische, geologische, en historische bronnen de mogelijkheid tot het aantreffen van archeologisch waardevolle sites binnen het projectgebied te onderzoeken. Aan de hand van de verzamelde informatie wordt vervolgens een programma van maatregelen opgesteld met het doel de archeologische kennis te bewaren voor de volgende generaties.

Volgende onderzoeksvragen worden in deze archeologienota behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied?
- Zijn er archeologische sites met relevante cultuurhistorische waarde gekend op of in de omgeving van het onderzoeksgebied?
- Hoe evolueerde het historisch landgebruik van het onderzoeksgebied?
- Hoe evolueerde de historische bebouwing van het onderzoeksgebied?
- Wat is de potentiële impact van de geplande werken op het cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed?

2.4 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied kende lange tijd een industrieel gebruik, waarbij het terrein vanaf de tweede helft van de twintigste eeuw stelselmatig bebouwd en verhard werd. *“Op het perceel 325 M5 werd van 1939 tot 2001 een slachterij uitgebaat met 2 stookolietanks en de opslag van chemicaliën (natriumhypochloriet en natriumsulfiet).*

In 1991 werd een milieuvergunning toegekend aan de nv Druwel voor het verder exploiteren van een slachthuis omvattende een varkensslachtlijn, een runderslachtlijn, een varkensstal voor ca. 400 dieren, een darmwasserij, koelinrichtingen met koelcompressoren (3 x 22 kW en 29,3 kW), twee luchtcompressoren (30 kW en 18,5 kW op een drukvat van 1.000 l), een HS-transfo 400 kVA, een bovengrondse propaangashouder (18.000 l), mestopslag ca. 10 m³, opslag voor huiden, vellen, varkenshaar en ander slachtafval ca. 2 ton en een waterzuiveringsinstallatie (ca. 9,5 kW).

De laatste milieuvergunning werd uitgereikt op 08/06/1995 aan de nv Druwel en Desmet voor een slachthuis te veranderen door wijziging, uitbreiding en toevoeging. De vergunning omvat het volgende, een varkensslachterij met:

- een varkensslachtlijn voor gemiddeld 1.000 varkens per dag
- maximaal 60 m³ vaste mest in open lucht en 300 m³ in een ondergrondse opvangruimte onder de transithal
- verdoving, verkeling en verbloeding
- een broeibad en ontharingsmachine met opslag van varkenshaar in container van 6 ton
- een transfo 400 kVA
- 4 koelcompressoren 4 x 30 kW
- een darmwasserij
- een bovengrondse propaangashouder van 18.000 l
- 2 bovengrondse houders van 2 x 2.200 l stookolie
- diverse smeeroliën in vaten van 200 t, totaal 1.600 l
- opslag van corrosieve en irriterende stoffen in een opslaglokaal, totaal 3.300 l
- 1 stoomketel, 702 kW, 1.930 l t.b.v. het broeibad
- parkeerplaats voor 4 vrachtwagens en 1 heftruck
- het wassen van 20 vrachtwagens per dag
- een waterzuivering

In 2001 werd de slachterij stopgezet. Het gebouw staat leeg en is in een vervallen toestand.”¹

---

¹ A+E consult 2021, 3-4

Ten behoeve van deze activiteiten zijn in het verleden reeds verschillende ingrepen in de bodem gebeurd. Zo werd aan de voorzijde een laadkaai aangelegd (onder een helling tot maximaal 130cm onder het maaiveld). Ook de aanleg van de verschillende gebouwen heeft zeker een impact gehad op de bodem.

Figuur 1: Bestaande toestand voorzijde (kant Statiestraat kijkend naar het noorden)²

Figuur 2: Bestaande laadkade (foto ADEDE)

---

² Bron: google streetview – opname augustus 2009

Momenteel zijn tevens nog grote delen van het terrein verhard, dit in het kader van de vlotte bereikbaarheid van de gebouwen voor vrachtverkeer.

Uit fotomateriaal dat door de opdrachtgever werd aangeleverd, blijkt dat de bestaande bebouwing in belangrijke mate onderkelderd is. Recent werden reeds delen van het projectgebied gesloopt.

Figuur 3. Sfeerbeelden van de onderkeldering in de bestaande bebouwing (foto opdrachtgever)

2.5 Beschrijving geplande werken

De geplande werken houden de bouw van een supermarkt in, met bijhorende parking. Er wordt een winkelgebouw voorzien met een totale oppervlakte van zo'n 850m². Voor dit winkelgebouw wordt gebruikgemaakt van een sleuffundering met lokale verstoring tot op een diepte van zo'n 80cm onder het maaiveld (vorstvrije rand). Gezien het terrein in helling ligt, zullen de meer zuidelijke delen een diepere fundering hebben dan de meer noordelijke delen van de geplande werken. Binnenin het winkelgebouw wordt een vloerplaat voorzien waarbij we uitgaan van een bodemingreep van zo'n 40cm diep, inclusief onderfundering. Dit nieuw winkelpand wordt op bijna dezelfde locatie geplaatst als de huidige bebouwing.

Tegen de statiestraat worden drie woningen gebouwd, met een totale grondoppervlakte van zo'n 202m² en een dakoppervlak van 275m². Ook hier wordt gewerkt vanop een sleuffundering met vorstvrije rand tot 80cm diepte en een vloerplaat met een diepte van 40cm inclusief onderfundering. Ten westen van deze woningen worden nog drie overdekte parkeerplaatsen voorzien voor de bewoners, alsook drie niet overdekte parkeerplaatsen voor bezoekers. Deze zullen toegankelijk zijn vanuit de Balthazarstraat.

Ten noorden van de winkel wordt een parkeerzone voorzien met een oppervlakte van zo'n 1.378m² met 47 parkeerplaatsen, alsook een heftafel voor leveringen. Voor deze heftafel wordt een bodemingreep van 50cm voorzien.

Voor de aanleg van deze parking wordt uitgegaan van een bodemverstoring van zo'n 60cm diepte, inclusief onderfundering. Deze parking zal toegankelijk zijn vanop de Balthazarstraat.

Onder deze parking worden tevens enkele buizen voor waterafvoer gelegd, waarbij lokaal nogmaals 40cm dieper zal worden gegraven (in totaal dus hier 1m). Voor alle leidingen op het terrein (zowel septiek als waterafvoer) wordt een diepte van 1m aangehouden.

Ter hoogte van het winkelpand word een regenwaterput van 10.000l en een septische tank van 5.000l. Voor de regenwaterput betekent dit een ingreep met diameter 2,70m en een diepte van ongeveer 2,55m (2,15m put en 40cm onderfundering d.m.v. stabilisézand). Voor de septische put betekent dit een ingreep van 2,15m (1,75m put en 40cm onderfundering d.m.v. stabilisézand) over een diameter van 2,10m.

Aan de drie eengezinswoningen wordt voor elke woning een regenwaterput van 5000l en een septische put van 1500l voorzien. Voor de septische put betekent dit een ingreep drie keer diameter

1,55m en een diepte van 1,70m (1,30m voor de put en 40cm onderfundering). Voor de regenwaterputten gaat dit om drie maal een diameter van 2,10m en een diepte van 2,15m (1,75m voor de put en 40cm onderfundering).

Ten noorden van de winkel komt een luifel van 102m². Verder worden er fietsenstallingen voorzien voor klanten en personeel, alsook een zone voor het onderbrengen van winkelkarren. In de zijtuinstrook parallel met de Balthazarstraat worden twee WADI's voorzien in functie van grondwaterinfiltratie. Deze worden schuin gegraven over een breedte van 150cm en een maximale diepte van 130cm. De meest noordelijk wadi is 18,5m lang, de zuidelijk 7m. Het gaat hier dus in totaal om oppervlaktes van:

- Wadi 1: 18,5x1,5m=27,75m²
- Wadi 2: 7x1,5m= 10,5m²

2.6 Randvoorwaarden

N.V.T.

2.7 Werkwijze

Dit bureauonderzoek heeft tot doel de aanwezigheid en de bewaringstoestand van de archeologische resten binnen het projectgebied in te schatten, alsook de impact van de geplande werken op het aanwezige archeologische erfgoed. Op basis van de verworven kennis kunnen concrete aanbevelingen geformuleerd worden voor een eventuele verder prospectie-/opgravingsstrategie. De archeologische verwachting van het projectgebied wordt gebaseerd op gekende geologische, landschappelijke, archeologische, historische en geografische bronnen. Hiervoor wordt beroep gedaan op gekende literatuur, de Centraal Archeologische Inventaris, het Geoportaal van Onroerend Erfgoed en de Databank Ondergrond Vlaanderen. Dit alles wordt vervolgens samengelegd met topografische kaarten, recente luchtfoto's, kadasterkaarten en plannen van de gekende/geplande toestand.

Overzicht geconsulteerde kaarten:

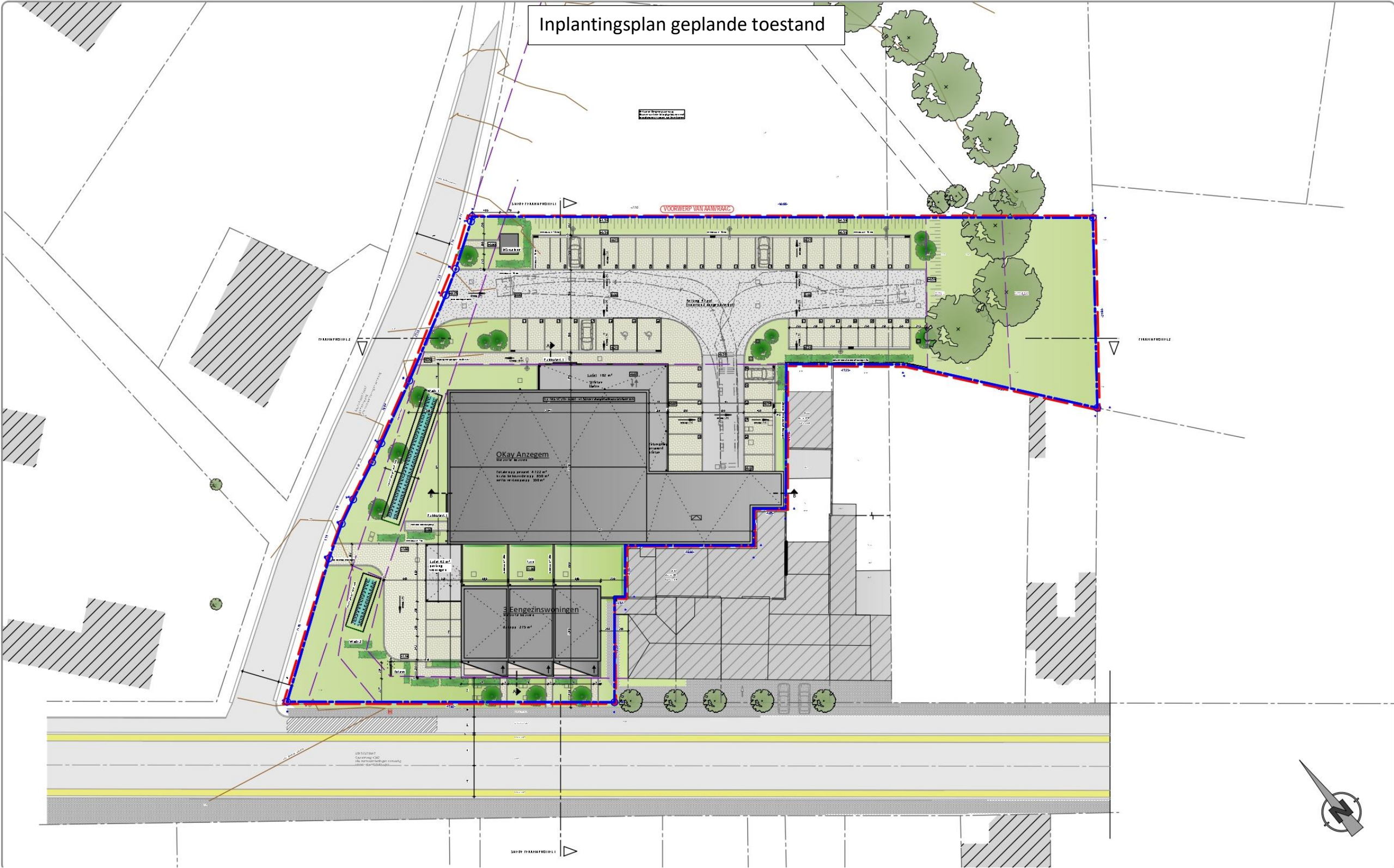
- Onderzoeksgebied:
  - Inplantingsplan huidige toestand
  - Inplantingsplan geplande toestand
  - Doorsnede bestaande toestand
  - Doorsnede nieuwe toestand
- Geografische/geo (morfo)logische en bodemkundige situering:
  - Topografische kaart

- Orthofoto
- Kadasterkaart
- Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II
- Tertiair geologische kaart
- Quartair geologische kaart
- Bodemtypekaart
- Potentiële bodemerosiekaart
- Erosiegevoeligheidskaart
- Bodemgebruiksbestand
- Gewestplan
- Historische situering:
  - Cartes des Pays-Bas van Fricx, 1744
  - Kaart van Ferraris, 1777
  - Atlas der Buurtwegen, 1840
  - Kaart van Vandermaelen, 1846-1854
  - Luchtfoto's
- Archeologische situering:
  - Geoportaal Centraal Archeologische Inventaris
  - Inventaris Onroerend Erfgoed

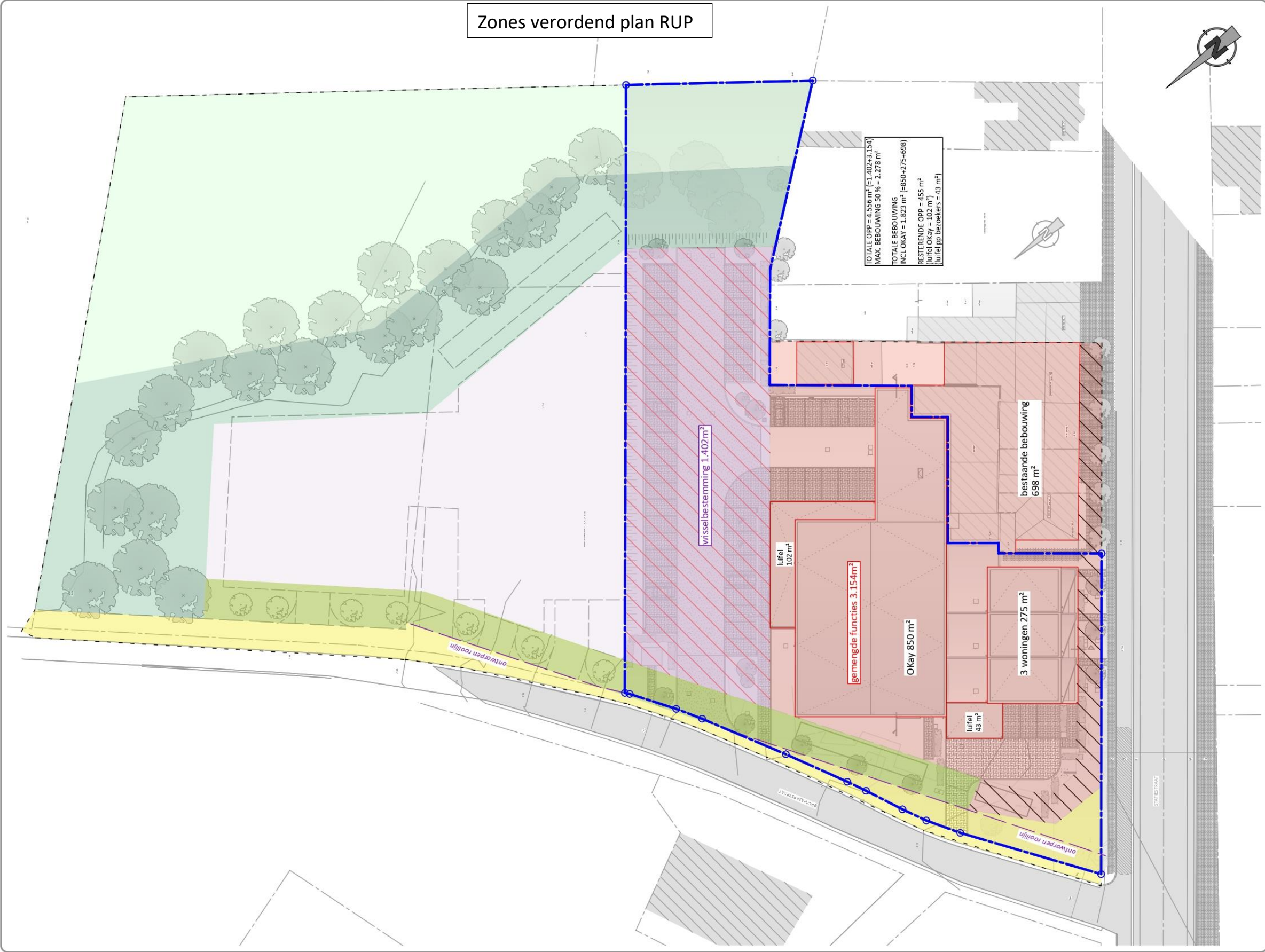

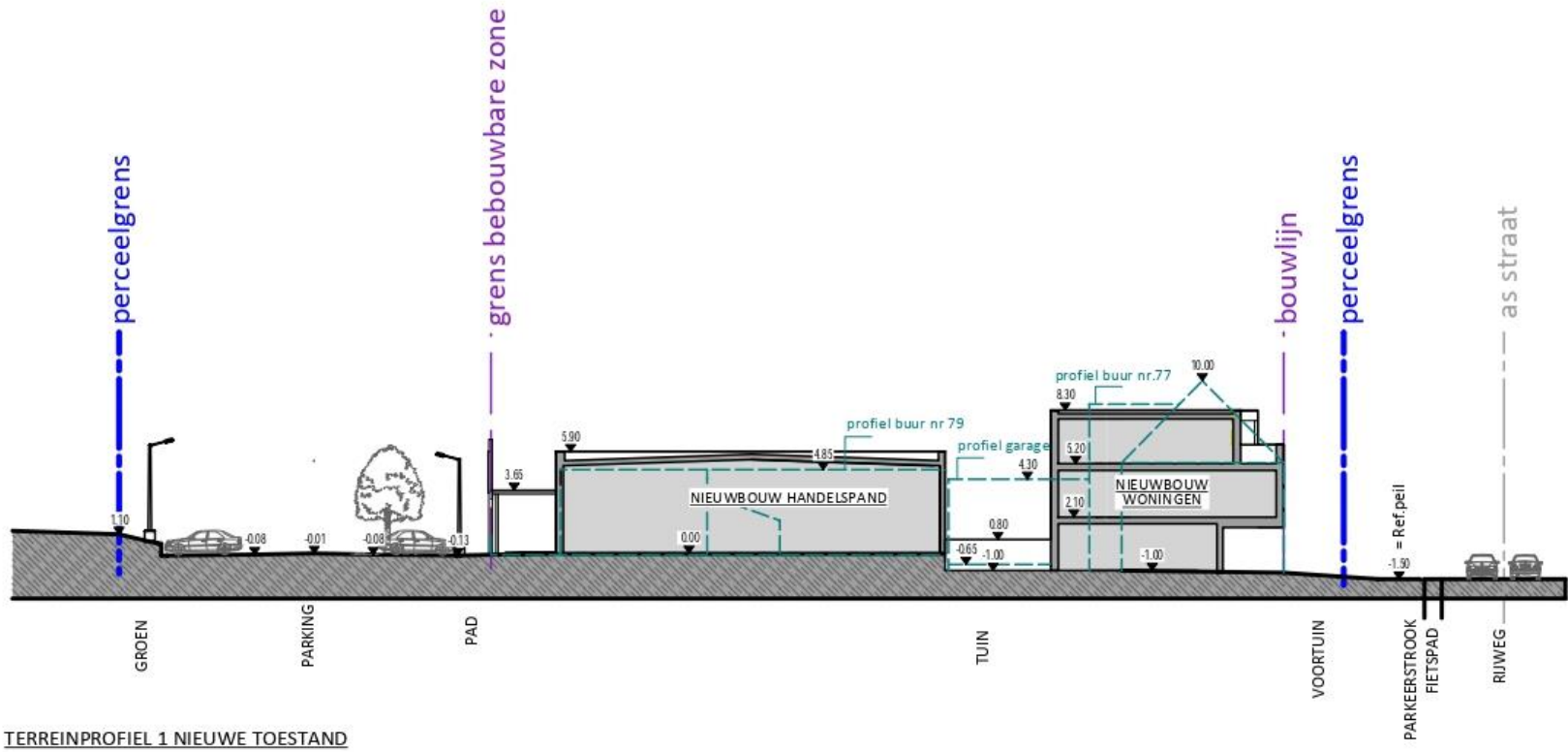
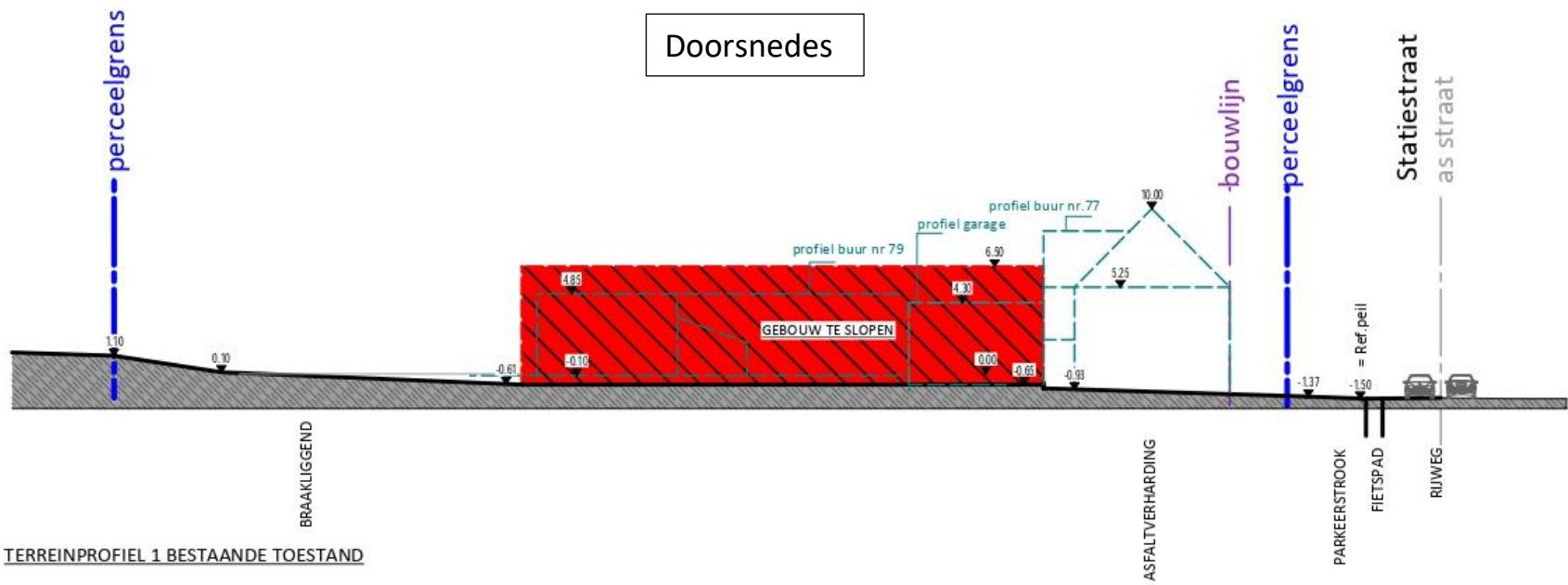

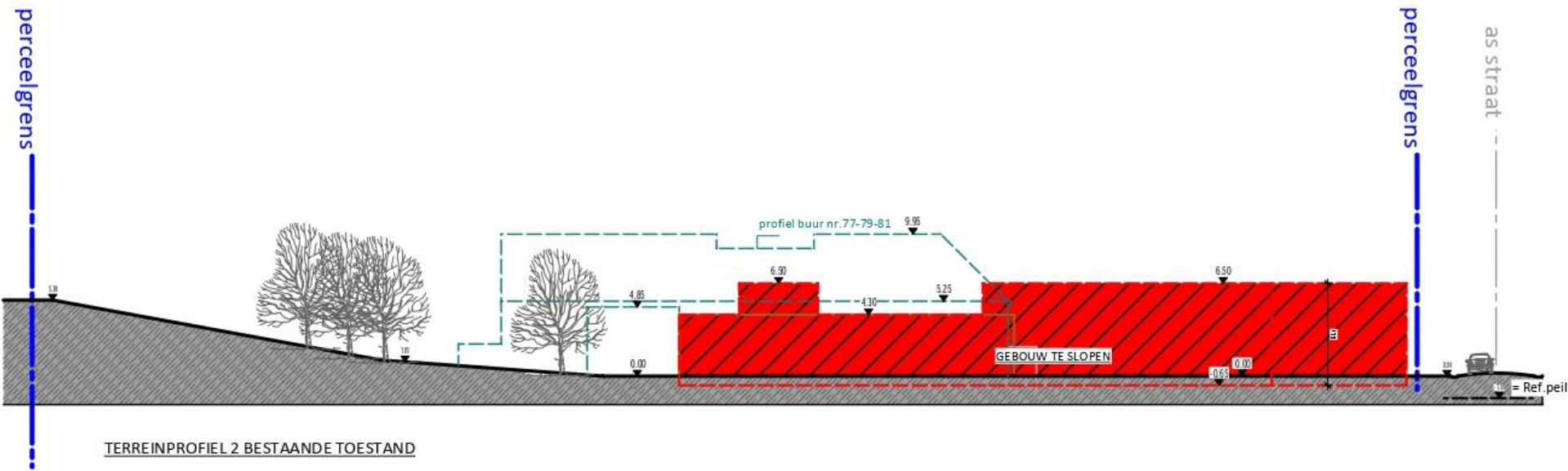

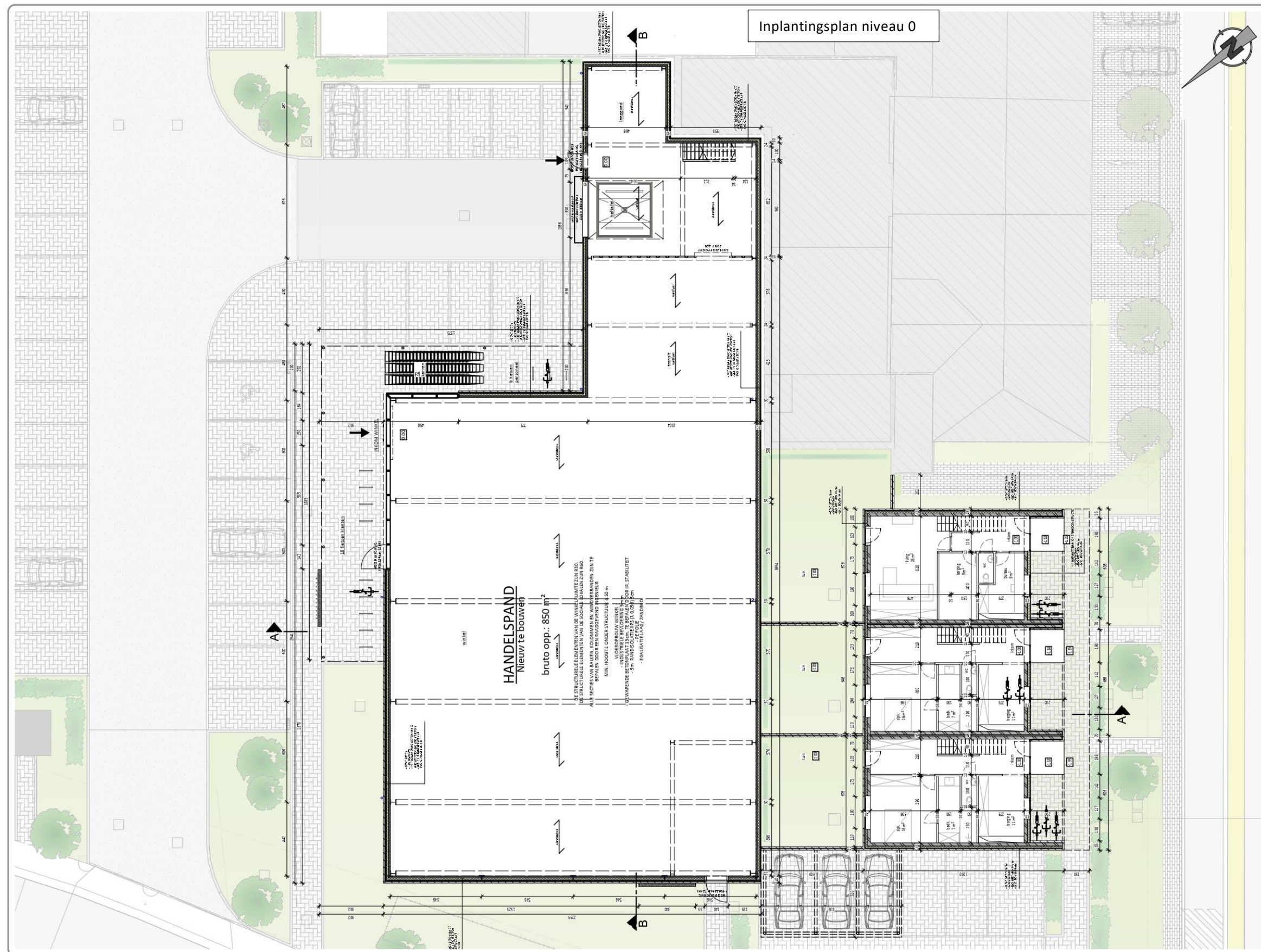

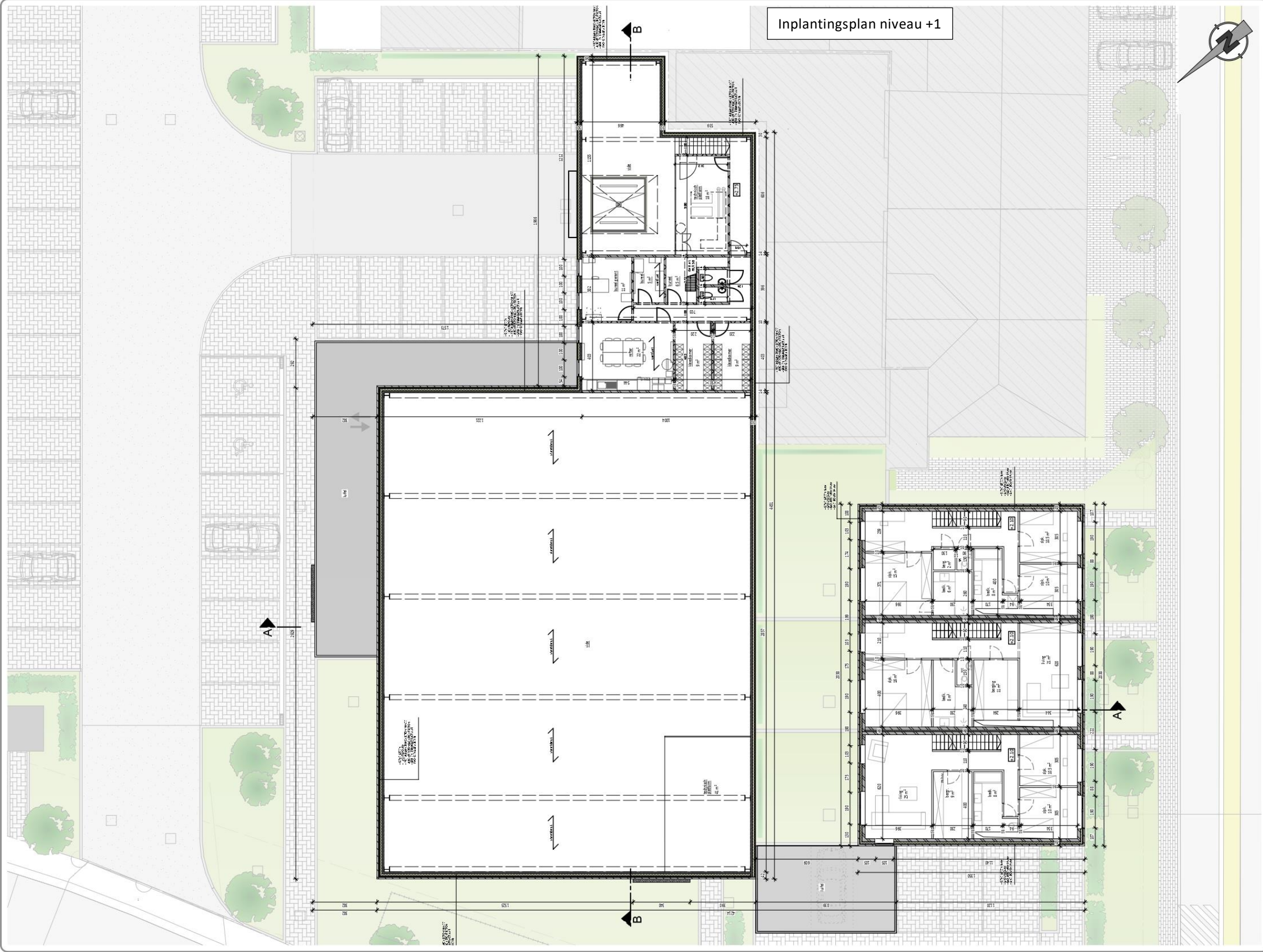

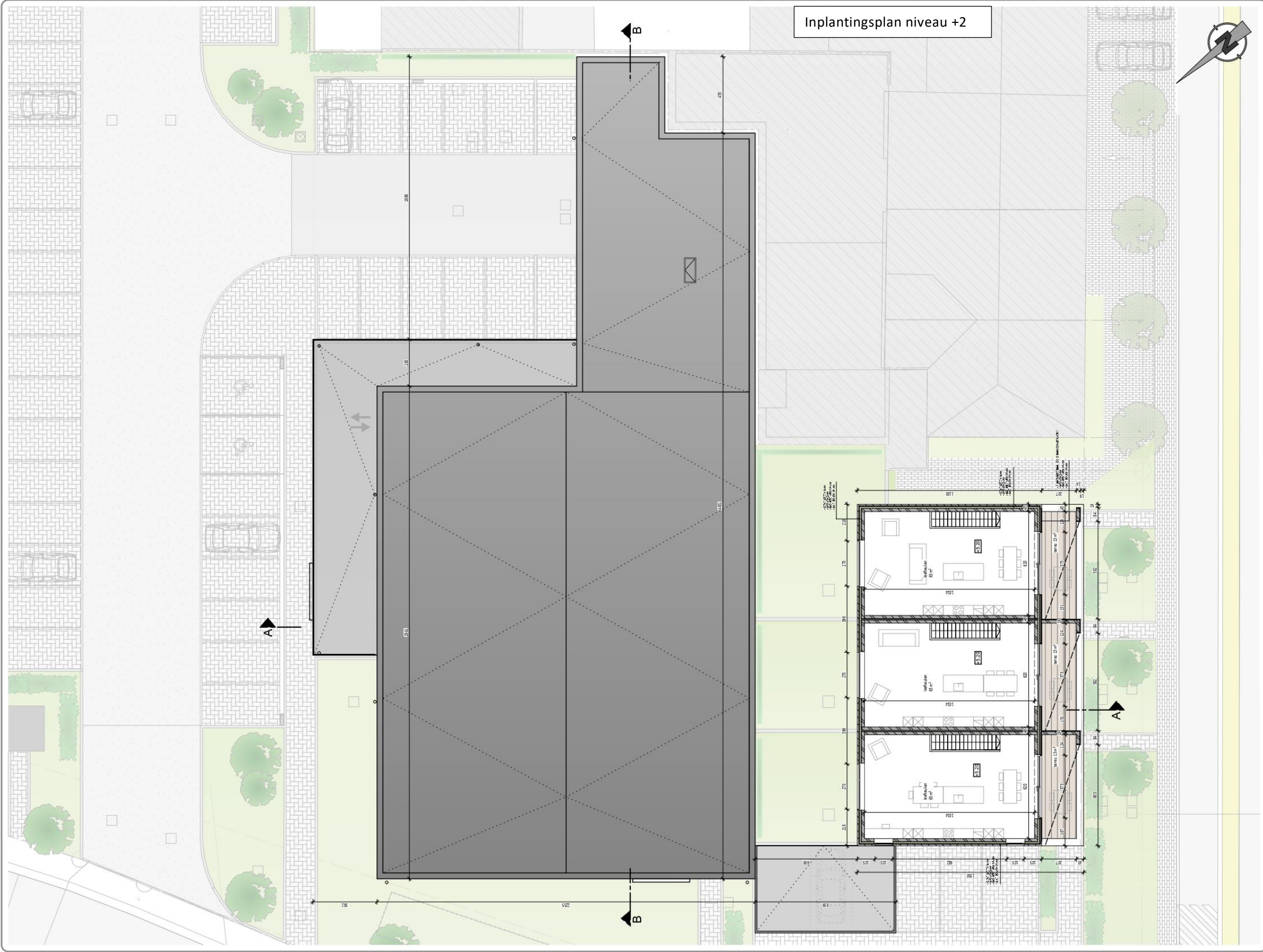

Voorgevel woningen Statiestraat

Achtergevel woningen Statiestraat

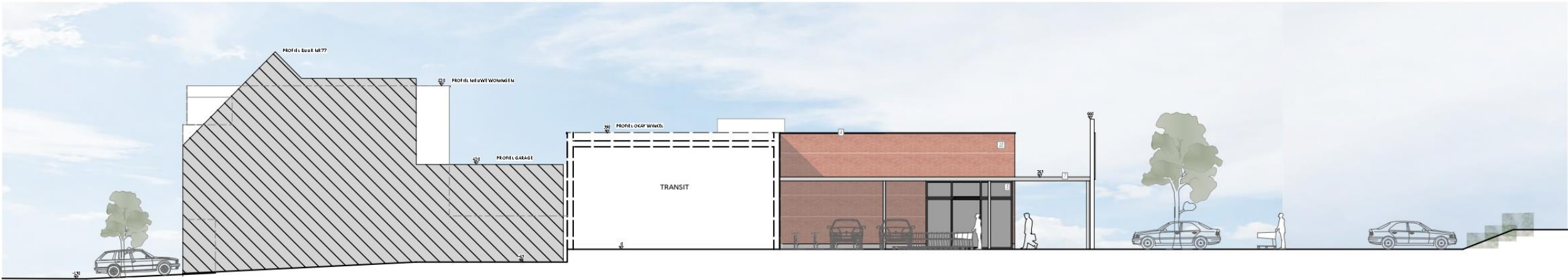

Zijgevel links - Balthazarstraat

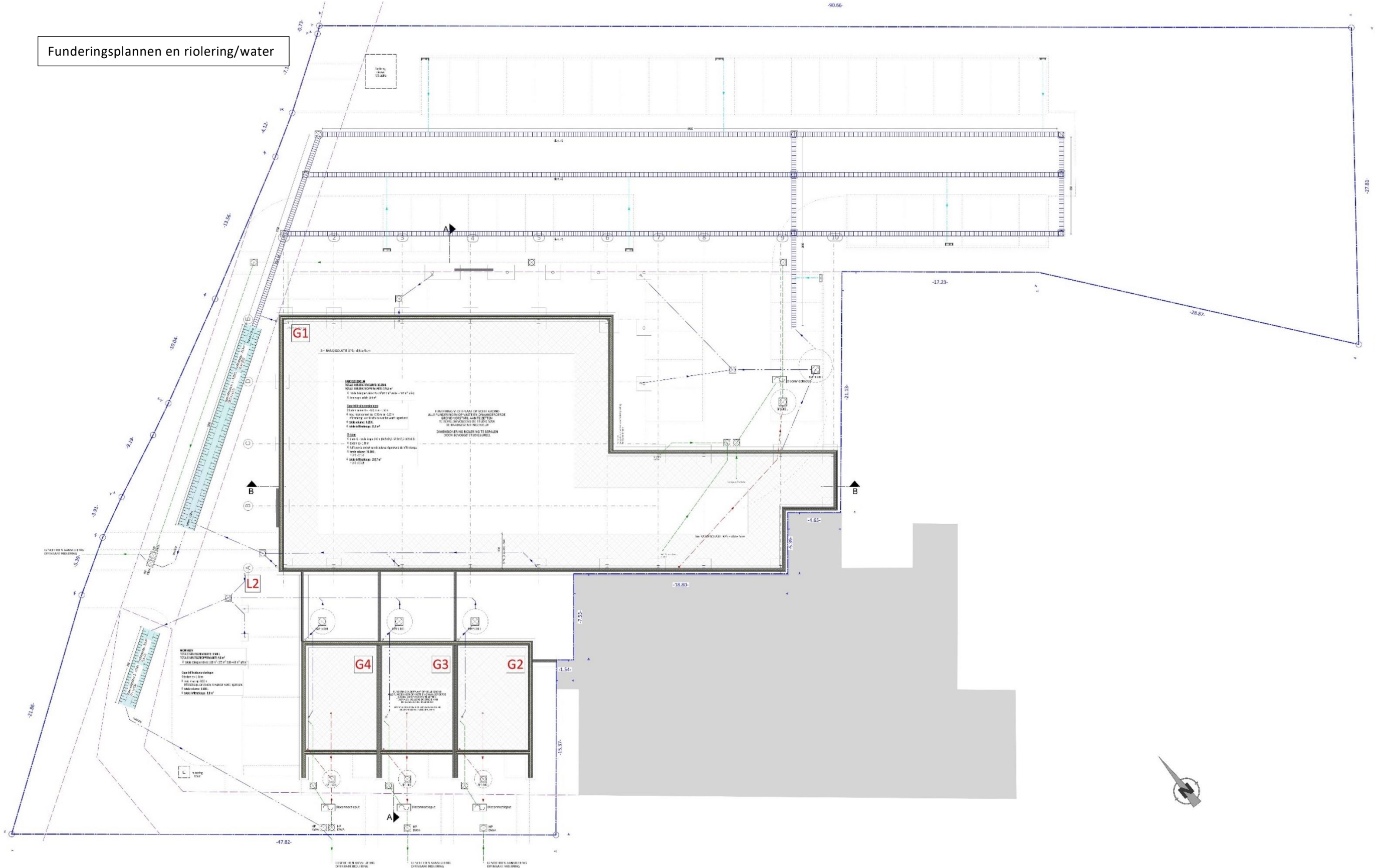

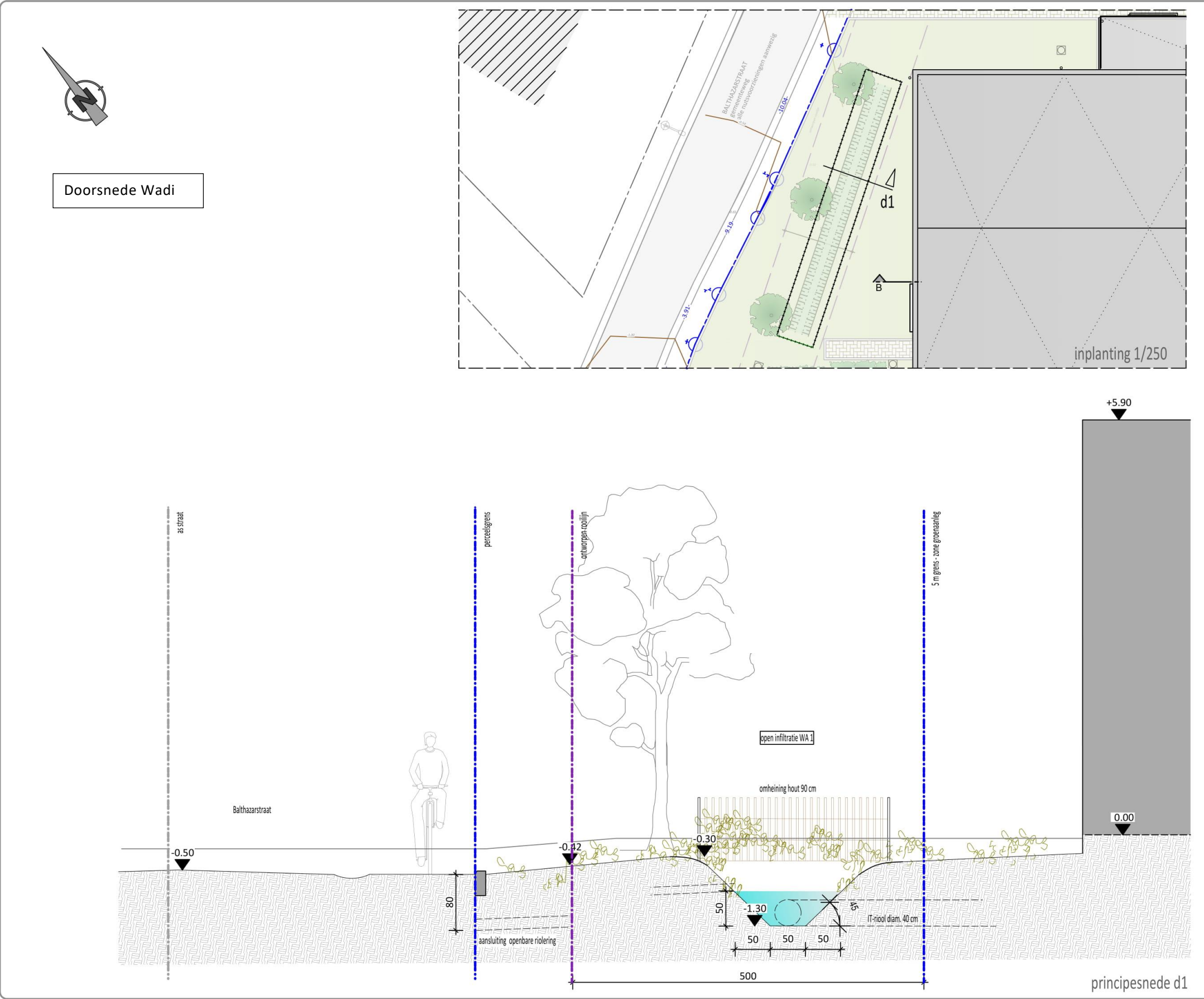
Winkel zijde inkom & parking

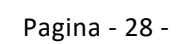
Zijgevel rechts winkel (zijde leveringen)

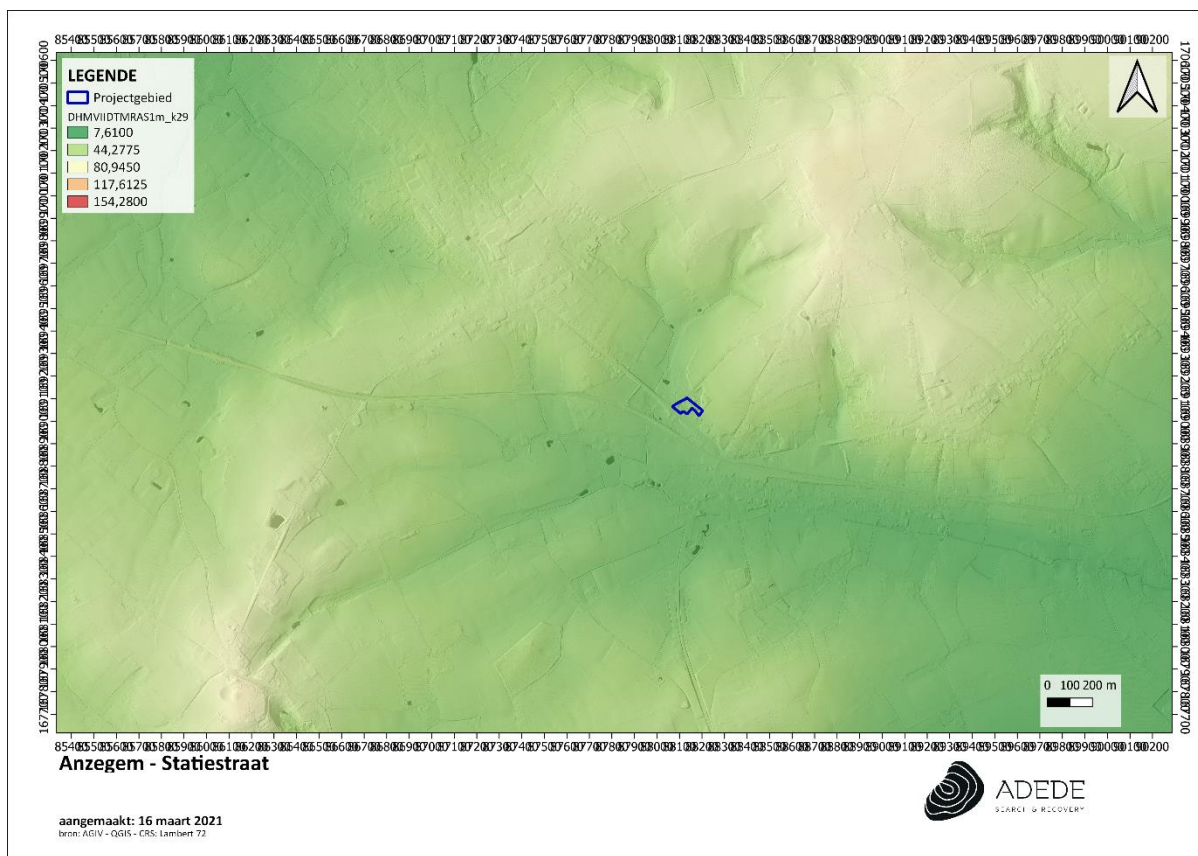

3 Assessmentrapport

3.1 Landschappelijke situering van het onderzoeksgebied

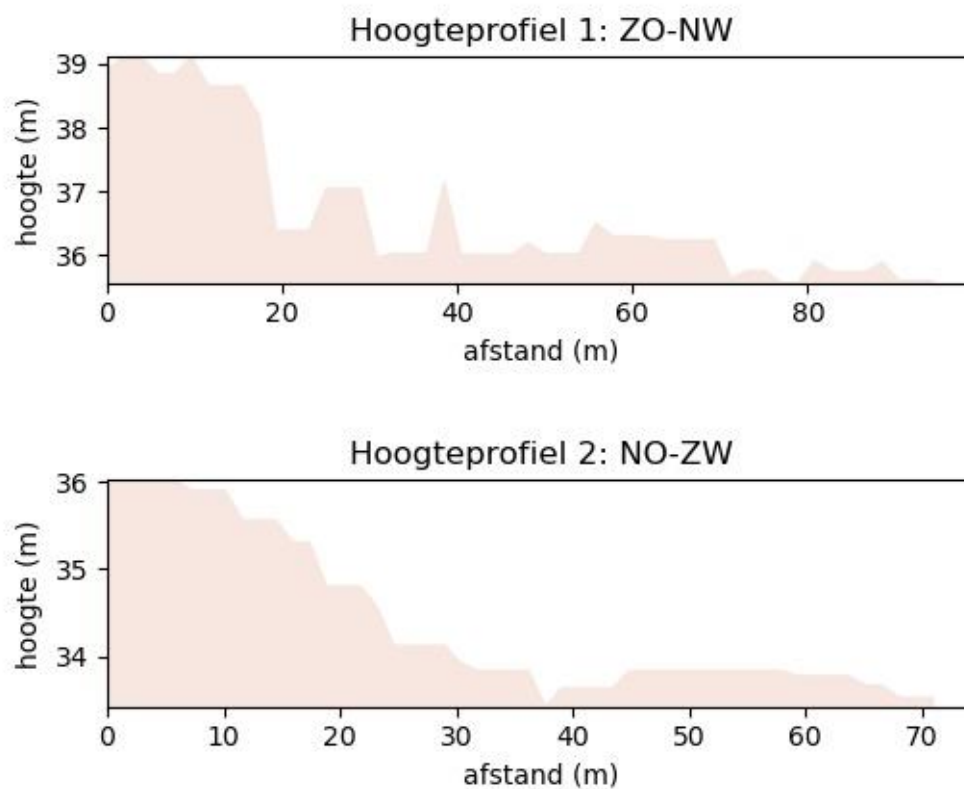
Het projectgebied bevindt zich op het grondgebied van de fusiegemeente Anzegem, ten noordwesten van de dorpskern van deelgemeente Gijzelbrechtegem. Het gebied bezit een gevarieerd landschap dat waterhuishoudkundig gedomineerd wordt door het Schelde-Leie interfluvium. Kenmerkend zijn de talrijke grote kouters met open landschap. Tevens is Anzegem de bosrijkste gemeente van het arrondissement Kortrijk, vermeldenswaardig zijn het Bassegembos (Kaster), de Spitaalbossen (Anzegem) en het Bouvelobos (Anzegem-Wortegem) en het Hellebos (Tiegem-Ingooigem). Gijzelbrechtegem is met haar 78 hectare de kleinste deelgemeente van Anzegem en wordt begrensd door hoofdgemeente Anzegem en Wortegem-Petegem (Petegem en Elsegem) in Oost-Vlaanderen. Het grondgebied wordt gekenmerkt door een sterk golvend landschap met kleigronden. De kerk vormt een baken in het landschap, door haar ligging op een heuveltop.

Figuur 4. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m.

Figuur 5. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail).

Figuur 6. Hoogteprofielen van het projectgebied.

3.2 Geo(morfo)logische en bodemkundige situering van het onderzoeksgebied

3.2.1 Tertiair geologisch

Op de tertiairgeologische kaart staat het gebied volledig gekarteerd als liggende binnen de formatie van Kortrijk/lid van Moen. Concreet bestaan deze afzettingen uit een grijze klei tot kleihoudende silt waarin kleilagen te herkennen zijn. Ook komen *nummulites planulatus* voor.

Figuur 7: Projectgebied op de tertiairgeologische kaart

3.2.2 Quartair geologisch

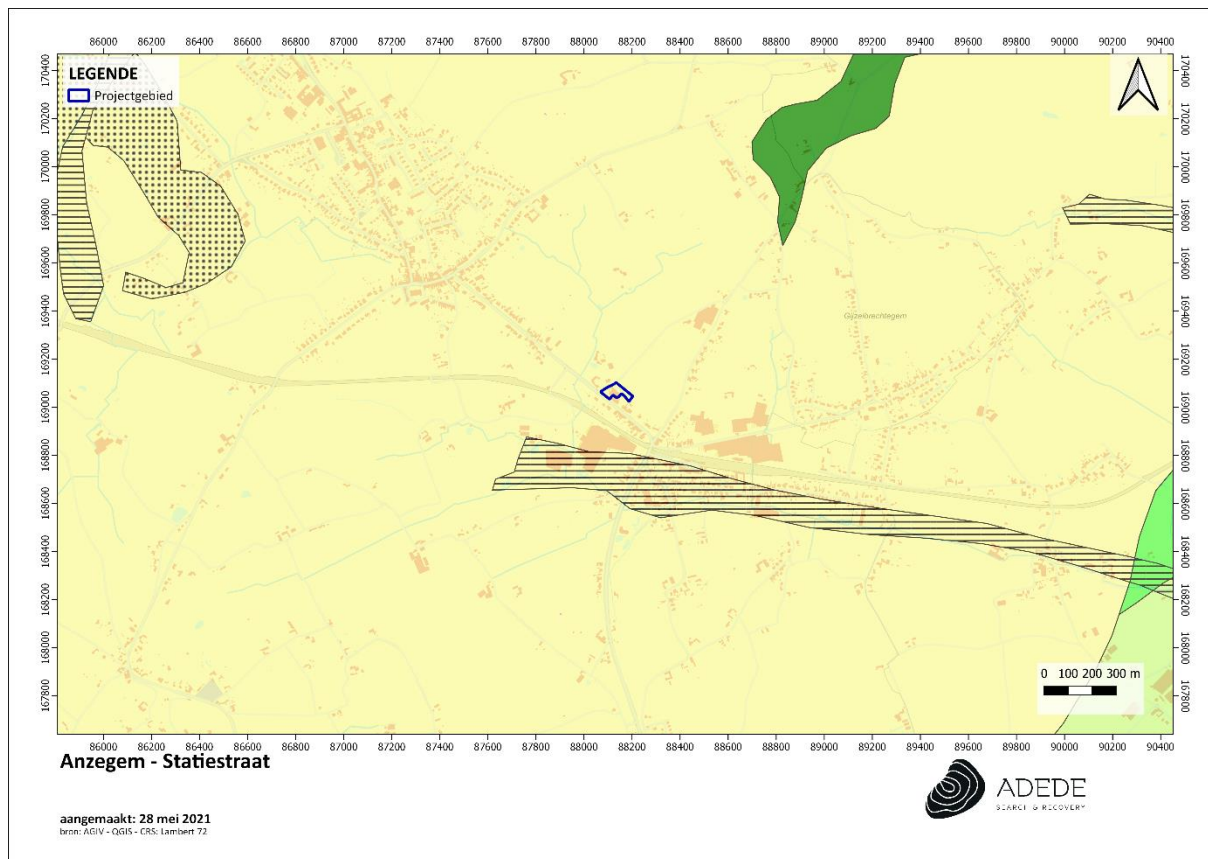
Op de quartairgeologische kaart staat het onderzoeksgebied volledig getekend als volledig gelegen binnen type 1:

Bij dit profieltype zijn geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen aanwezig bovenop de Pleistocene sequentie. Dit profieltype is opgebouwd uit volgende lagen:

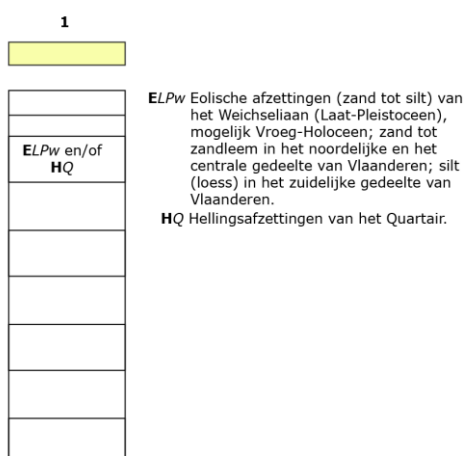
- Elpw: Dit zijn eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) of mogelijk Vroeg-Holoceen. In het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen bestaan deze afzettingen

voornamelijk uit silt (loess) en in de meer noordelijke en centrale delen van Vlaanderen, zijn deze opgebouwd uit zand tot zandleem.

- HQ: hellingsafzettingen van het Quartair

Figuur 8: Projectgebied op de quartairgeologische kaart

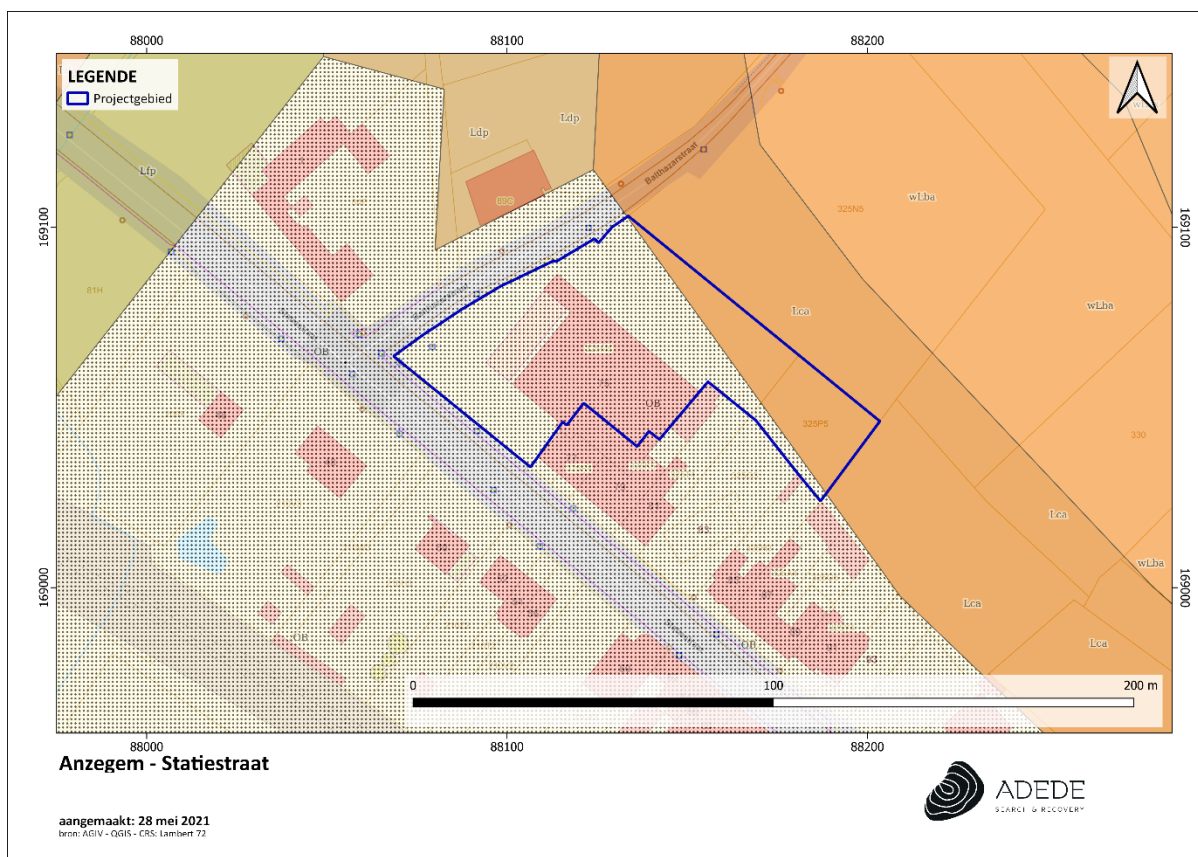

Figuur 9: Uitleg type 1 quartairgeologische kaart

3.2.3 Bodemtypekaart

Op de bodemtypekaart staat het grootste gedeelte van het projectgebied gekarteerd in een OB bodem. Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd (kunstmatige gronden). De bodems in de bebouwde zone (OB) zijn daar een voorbeeld van.

Het noordoosten van het projectgebied staat deels gekarteerd als een Lca bodem. Het gaat hier om een matig droge zandleembodem met textuur B horizont. Bij beide series, Lca en Lcc, rust de Ap op een E horizont (ongeveer 40 cm dik) of rechtstreeks op de textuur B bij Lca of de verbrokkelde textuur B bij Lcc. Bij Lca is de textuur B aangereikt met klei en sesquioxiden, het is een bruin zwaar zandleem, bij Lcc is de textuur B sterk gevlekt en verbrokken. In vele gevallen komt een substraat voor op wisselende diepte. Roestverschijnselen beginnen tussen 80 en 120 cm. Normaal hebben deze gronden geen watergebrek noch wateroverlast. De substraatgronden zijn in het voorjaar koud en laat te bewerken en kunnen in de zomer bij aanhoudende droogte aan watergebrek lijden. Ze zijn geschikt voor veeleisende teelten, en zeer geschikt voor weinig eisende teelten.

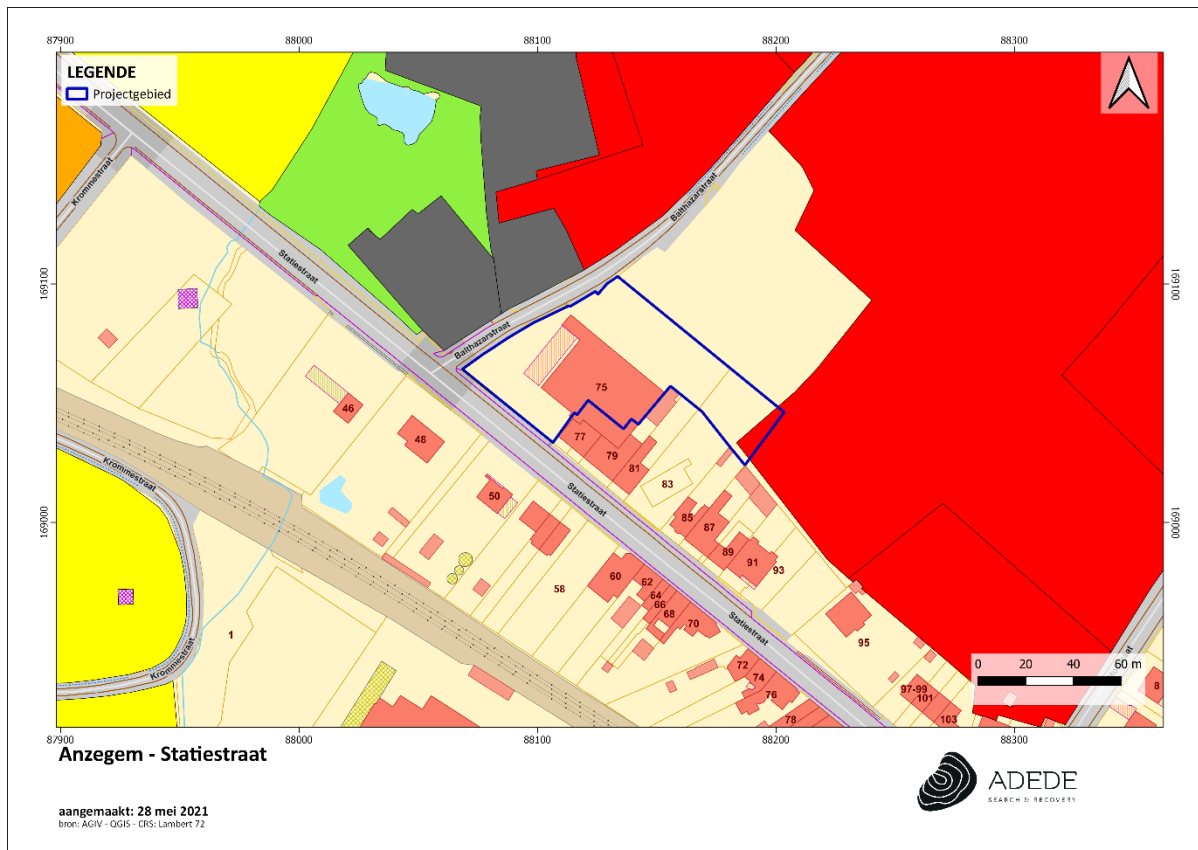
Figuur 10. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.

3.2.3.1 Potentiële bodemerosie

Op de potentiële bodemerosiekaart staat het projectgebied zelf niet gekarteerd, enkel een klein hoekje in het oosten lijkt te zijn gekarteerd.

In de directe omgeving van het gebied komen er voornamelijk gebieden voor met een hoog potentieel tot erosie (rode kleur).

Figuur 11. Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart.

3.2.3.2 Erosiegevoeligheid

Volgens de erosiegevoeligheidskaart per gemeente staat het gebied gekarteerd als sterk erosiegevoelig (oranje kleur).

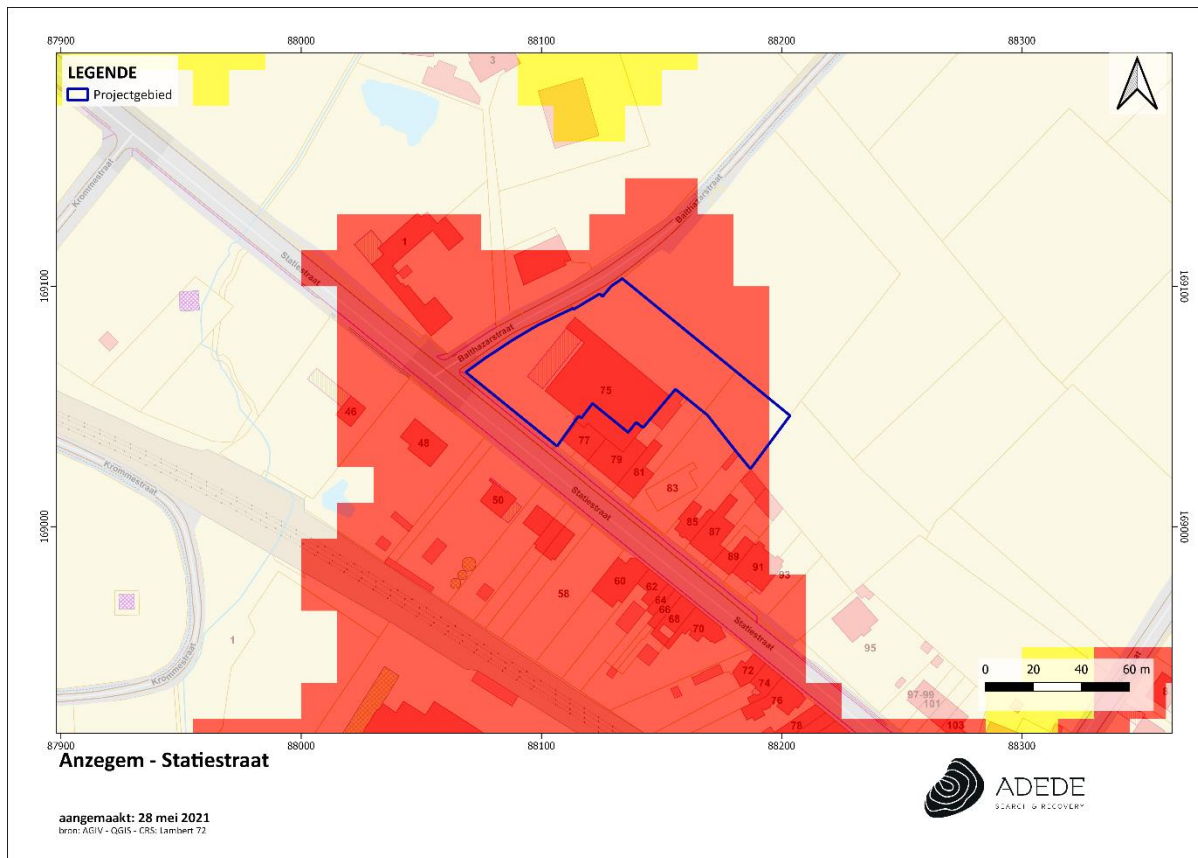

Figuur 12. Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart.

3.2.3.3 Landgebruik

Om het landgebruik ter hoogte van het onderzoeksgebied na te gaan werd gebruikt gemaakt van het bodemgebruiksbestand, opname 2001. Hierop valt te zien dat het onderzoeksgebied als volgt gekarteerd staat:

- Akkerbouw (wit): Concreet betreft dit op een bodem die gebruikt wordt in rotatiesystemen waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland.
- Andere bebouwing (rood): Het betreft een gebied waarbij het grootste deel bedekt wordt door structuren. Dit kan gaan over gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene oppervlakten en open bodem (tussen 30% en 80% is verhard)

Figuur 13. Situering van plangebied 1 en 2 op het bodemgebruiksbestand.

3.2.3.4 Gewestplan

Volgens het gewestplan liggen de onderzoeksgebieden binnen twee zones:

- Rood-wit gestreepte zone: Woongebied met landelijk karakter
- Lichtgele zone: Landbouwgebied

Figuur 14. Situering van het projectgebied op het gewestplan.

3.3 Historische situering van het onderzoeksgebied

Gijzelbrechtegem

Er is tot op heden slechts weinig onderzoek verricht naar het verleden van Gijzelbrechtegem.

Het toponiem Gijzelbrechtegem als "Ghiselbrechtenghem", wordt voor het eerst vermeld in 1330 en gaat terug op Gisalberhtinga haim, en betekent de "woning van de lieden van Gisalberht". In 1218 is er sprake van een kapelanijschap en in 1293 van een parochie. De dorpsheerlijkheid Gijzelbrechtegem is eigendom van de augustijnerpriorij van O.-L.-Vrouw te Walle in Elsegem (Wortegem-Petegem), waar ze ook gronden heeft.

Op 22 januari 1782 draagt keizer Jozef II de goederen van de door hem afgeschafte priorij over aan het Sint-Veerlekapittel van Gent, dat aldus de nieuwe eigenaar wordt van de dorpsheerlijkheid. De priorij bezit, minstens tot 1755, nog een tweede heerlijkheid te Gijzelbrechtegem, nl. de heerlijkheid 's-Graven-Eigen. In het feodaal stelsel valt de heerlijkheid onder de kasselrij Oudenaarde.

Na de afschaffing van de oude bestuursvormen valt de gemeente onder het departement van de Leie, later de provincie West-Vlaanderen, departement Kortrijk. Op kerkelijk vlak behoort de parochie tot het bisdom Doornik, vanaf 1801 tot het bisdom Gent en in 1834 tot het nieuw opgerichte bisdom Brugge. De oudste vermeldingen van een kerk gaan terug tot 1230. In 1730 wordt de toenmalige kerk grondig vernieuwd. In 1854 is de kerk in die mate vervallen, dat ze vervangen dient te worden door de huidige neogotische kerk. Tijdens de Eerste en Tweede Wereldoorlog wordt de kerk beschadigd. Het huidige stratenpatroon komt nog grotendeels overeen met het laatmiddeleeuwse (cf. Ferrariskaart, 1770-1778). Van oudsher is er geconcentreerde bebouwing in het noorden en oosten van het dorp. In de 18de en 19de eeuw wordt het dorpsbeeld bepaald door vrijstaande boerenarbeidershuisjes, meestal dwars op de straat ingeplant (cf. Atlas de Buurtwegen, ca. 1847). Slechts enkele van deze woningen bleven gaaf bewaard.³

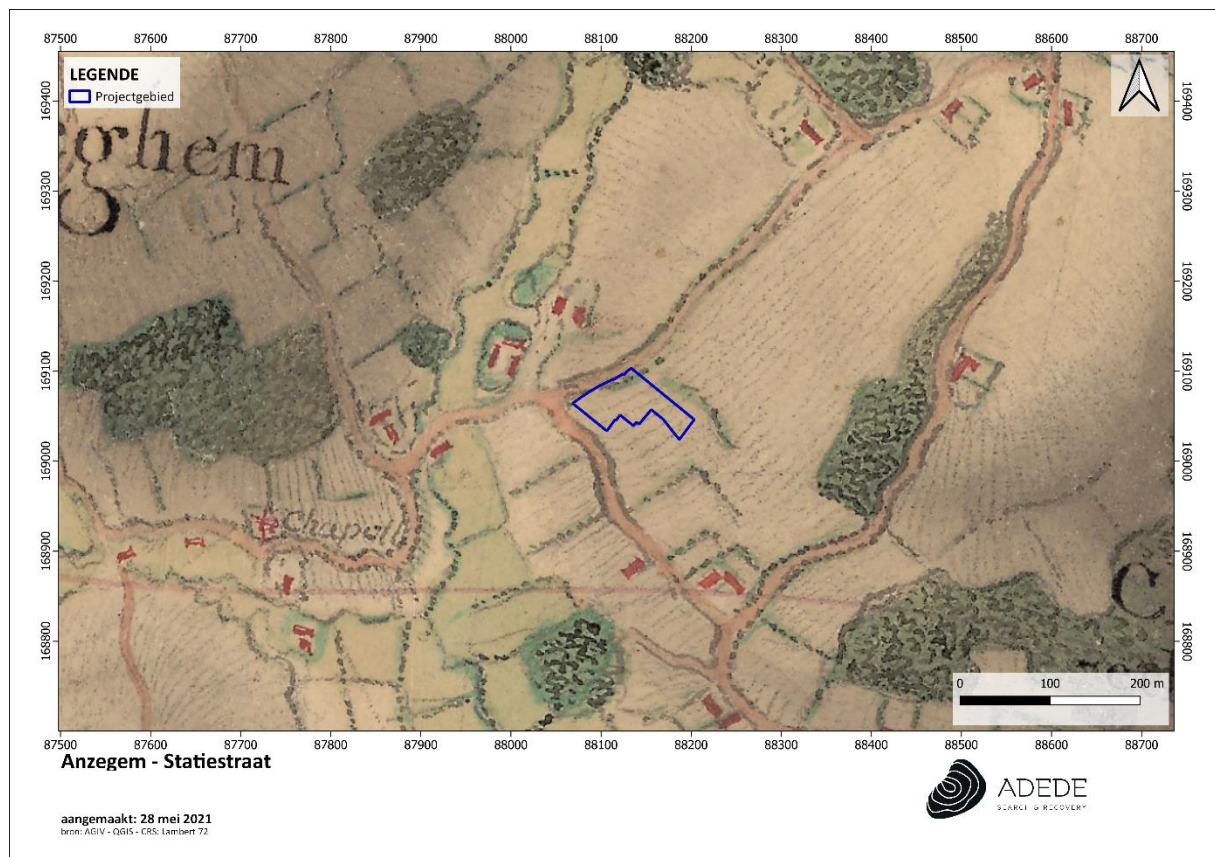
---

³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14683>

3.3.1 Historisch kaartmateriaal

3.3.1.1 Kaart van Villaret (1745-1748)

De Villaret-kaart werd opgemaakt tussen 1745 en 1748, in opdracht van de Franse vorst Lodewijk XV. De kaart werd vernoemd naar de Franse ingenieur-cartograaf Jean Villaret, een van de makers van deze kaart. De aanleiding tot het maken van de kaart was de Franse verovering van de Zuidelijke Nederlanden, na de slag bij Fontenoy (1745). De Franse vorst gaf na deze overwinning meteen de opdracht om de veroverde gebieden nauwkeurig in kaart te laten brengen. Daarbij werd, door de Franse cartograaf César-François Cassini de Thury eerst een triangulatiernetwerk uitgetekend, om de kaart te kunnen laten aansluiten op de bestaande triangulatiernetwerken van Frankrijk en de Republiek der Nederlanden. Dit triangulatiernetwerk werd vervolgens door verscheidene ingenieurs-cartografen – waarbij François Masse en Jean Villaret als de meest vooraanstaanden gelden – gedetailleerd ingevuld. Het resultaat is een uiterst precieze kaart van de Zuidelijke Nederlanden in het midden van de achttiende eeuw, bestaande uit meer dan 80 kaartbladen.⁴ Op de kaart vinden we het projectgebied terug op de kruising van de huidige Statiestraat met de Balthasarstraat. Het gebied lijkt op deze kaart ingekleurd als akkerland.

Figuur 15. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.

⁴ Lemoine-Isabeau, *Les militaires et la cartographie*.

3.3.1.2 Kaart van Ferraris (1771 – 1778)

In opdracht van Keizerin Maria-Theresia werden de Oostenrijkse Nederlanden gedurende de periode 1771-1778 uitgebreid in kaart gebracht. De eerste plannen voor dit project dateren al van 1751, maar het zou nog tot 1770 duren vooraleer de Keizerin haar fiat gaf aan het project. Het was Joseph-Jean-François, graaf de Ferraris (1726-1814) die de leiding van het project in handen kreeg. De Ferraris was een gerenommeerd generaal uit het Oostenrijkse leger, die in Wenen Cartografie studeerde en reeds op jonge leeftijd actief werd in het leger.⁵ De 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten werden geklasseerd volgens bundels en vergezeld van een beschrijvende teksten. De kaart werd in drievoud gemaakt en het exemplaar dat bedoeld was voor de landvoogd Karel van Lotharingen, is heden in bezit van de Koninklijke Bibliotheek Albert I te Brussel. De andere exemplaren bevinden zich in het Nederlandse Rijksarchief te Den Haag en het Kriegsarchiv te Wenen.⁶ De Ferrariskaart had tot doel een militaire kaart te zijn, waarbij de details niet de voornaamste zorg waren, maar eerder de algemene aanduiding van hagen, grachten, rivieren en gebouwstructuren. Daarbij was het van belang dat het gebruik van de kaart zo voor de hand liggend mogelijk was. Daarbij werd overigens geen legende opgesteld, daar alle kaartelementen geacht werden duidelijk te zijn. Pas later werden legenda aan de kaarten toegevoegd.⁷ Op de Ferrariskaart vinden we het projectgebied terug in een agrarische zone. We herkennen duidelijk de ligging langs de huidige Balthasarstraat en de Statiestraat. Het projectgebied is in gebruik als landbouwgrond en geheel vrij van bebouwing. Rondom het projectgebied zien we wat bebouwing, waarbij vooral de site met walgracht in het oog springt.

---

⁵ A. De Smet, 'Le Général-Comte de Ferraris et la carte des Pays-Bas autrichiens, in s.n., *Album Antoine De Smet* (Brussel, 1974) pp. 347-362.

⁶ W. Bracke 'De kaart van de Oostenrijkse Nederlanden door graaf de Ferraris', in: s.n., *De Grote Atlas van Ferraris* (Tielt, 2009) pp. 5-19.

⁷ Karen De Coene, Thérèse Ongena, Frederic Stragier, Soetkin Vervust, Wouter Bracke & Philippe De Maeyer, 'Ferraris, the Legend', in: *Cartographic Journal* 49 (2012, 1), pp. 30-42.

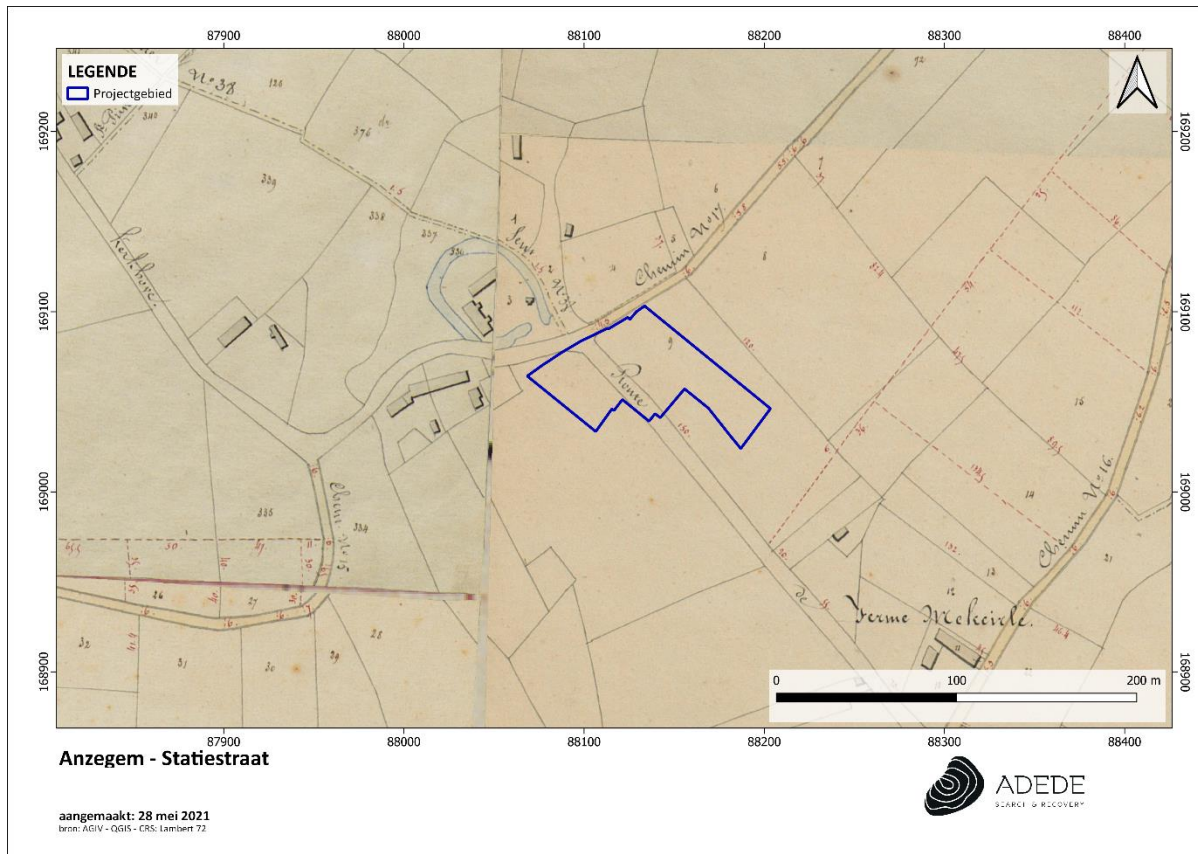

Figuur 16. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.

3.3.1.3 *Atlas der Buurtwegen (1840)*

De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering van de wet van 10 april 1841 met als doel ondubbelzinnig aan te duiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Er werd dus een inventarisatie gemaakt van alle ‘openbare’ wegen en ‘private’ wegen met openbare erfdienstbaarheid’. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). In de periode 1843-1845 werd per toenmalige gemeente een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen. Een atlas is samengesteld uit overzichtsplannen, detailplannen en tabellen. Overzichtsplannen zijn één of meerdere plannen van de betreffende atlasgemeente met aanduiding van de omtrekken van deelgebieden, die genummerd zijn; de nummering van de deelgebieden verwijst naar het nummer van het detailplan; de schaal waarin de overzichtsplannen zijn opgemaakt is meestal 1/10.000. Detailplannen zijn meestal opgemaakt op kaartschaal 1/2.500; in enkele gevallen zijn ze opgemaakt op een andere schaal, bijvoorbeeld in stedelijke centra en buitengebieden. De tabellen die

in de atlassen zijn opgenomen bevatten de wegkaracteristieken, het nummer van de buurtweg, de lengte, de oppervlakte, tabellen van de eigenaars van de aangelande percelen en tabellen van grondinneming. Op de Atlas der Buurtwegen is de situatie gelijkaardig aan deze zoals weergegeven op de Ferrariskaart. Het projectgebied blijft geheel vrij van bebouwing en is gelegen op de kruising van de huidige Statiestraat en de Balthazarstraat.

Figuur 17. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.

3.3.1.4 Topografische kaart van Vandermaelen (1846 – 1854)

Philip Vandermaelen (1795-1869) was een autodidact cartograaf die vanwege zijn eerdere verwezenlijkingen op vlak van cartografie vanaf 1831 nauw samenwerkte met de overheid. Kort na de Belgische onafhankelijkheid richtte hij het 'Etablissement Géographique' op, een instituut dat tot 1880 zou bestaan en naast een uitgeverij van kaarten en geografische werken, ook een museum en opleidingscentrum voor cartografen was.⁸ Aanvankelijk was zijn opdracht het karteren van de grenzen op basis waarvan de onderhandelingen gevoerd werden tussen België en Holland. Hij maakte van zijn bevoorrechte positie bij de overheid gebruik om de hand te leggen op de handgeschreven plannen van

⁸ L. Wellens-De Donder, *Philippe Vandermaelen, 1795-1869* (Brussel, 1969)

de gemeentelijke kadasters en verwierf ook de bestaande triangulaties. Daar hij kon beschikken over een schare goed opgeleide topografen, die hij overal ten lande uitstuurde om opmetingen gaan doen, beschikte hij al snel over alle informatie om een nieuwe topografische kaart van het jonge België te maken. Een eerste kaart op schaal 1:80.000 in 25 folio's – een meesterwerk van de lithografie – werd voltooid in 1853, terwijl de 250 folio's van de kaart op schaal 1:20.000 verschenen tussen 1846 en 1854.⁹ Op de Vandermaelenkaart wordt het status quo bevestigd. Het projectgebied blijft geheel vrij van bebouwing.

Figuur 18. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.

3.3.1.5 Kaart van Popp (1842 – 1879)

De Popp-kaarten zijn een verzameling kadasterkaarten die in de 19de eeuw werden uitgegeven door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). In 1827 werd Popp benoemd tot controleur van het kadaster in Brugge. Na de Belgische onafhankelijkheid kreeg Popp, in navolging van Philip Vandermaelen, de goedkeuring van de overheid om de Belgische kadasterplannen in de handel te brengen. De kadasterkaarten van Popp zijn dus in feite een gecommmercialiseerde versie van het

⁹ C. Lemoine-Isabeau, *La carte de Belgique et l'institut Cartographique Militaire*(Dépot de la Guerre), 1830-1914 (Brussel, 1988).

toenmalige kadaster van België en bevatten zodoende veel gegevens over perceelsindeling. Bijkomende informatie bij de kaarten werd uitgegeven in bijgaande leggers. Popp overleed voor hij zijn volledige kadastrale atlas kon afwerken. Zijn weduwe vervulde nog de plannen voor de provincie luik, maar voor sommige gebieden beschikken we niet over een kadastrale kaart van Popp.¹⁰ De Popp kaart vertoont opnieuw een status quo. Het projectgebied blijft geheel onbebouwd.

Figuur 19. Situering van het projectgebied op de kaart van Popp.

¹⁰ S. Vrielinck, *Grootse plannen. De kadastrale Atlas van België van P.C. Popp: genese en datering (1840-1880)* (Amsterdam, 2018).

3.3.1 Luchtfoto 1971

Op de luchtfoto van 1971 zien we dat het projectgebied grotendeels bebouwd en verhard werd. Het betreft hier industriegebouwen die vermoedelijk te koppelen zijn aan het inrichten van een slachterij op deze locatie omstreeks 1939.

Enkel de oostelijke uitloper en de zuidwestelijke uithoek blijven vrij van bebouwing en verharding.

Figuur 20. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1971.

3.3.2 Luchtfoto 1979-1990

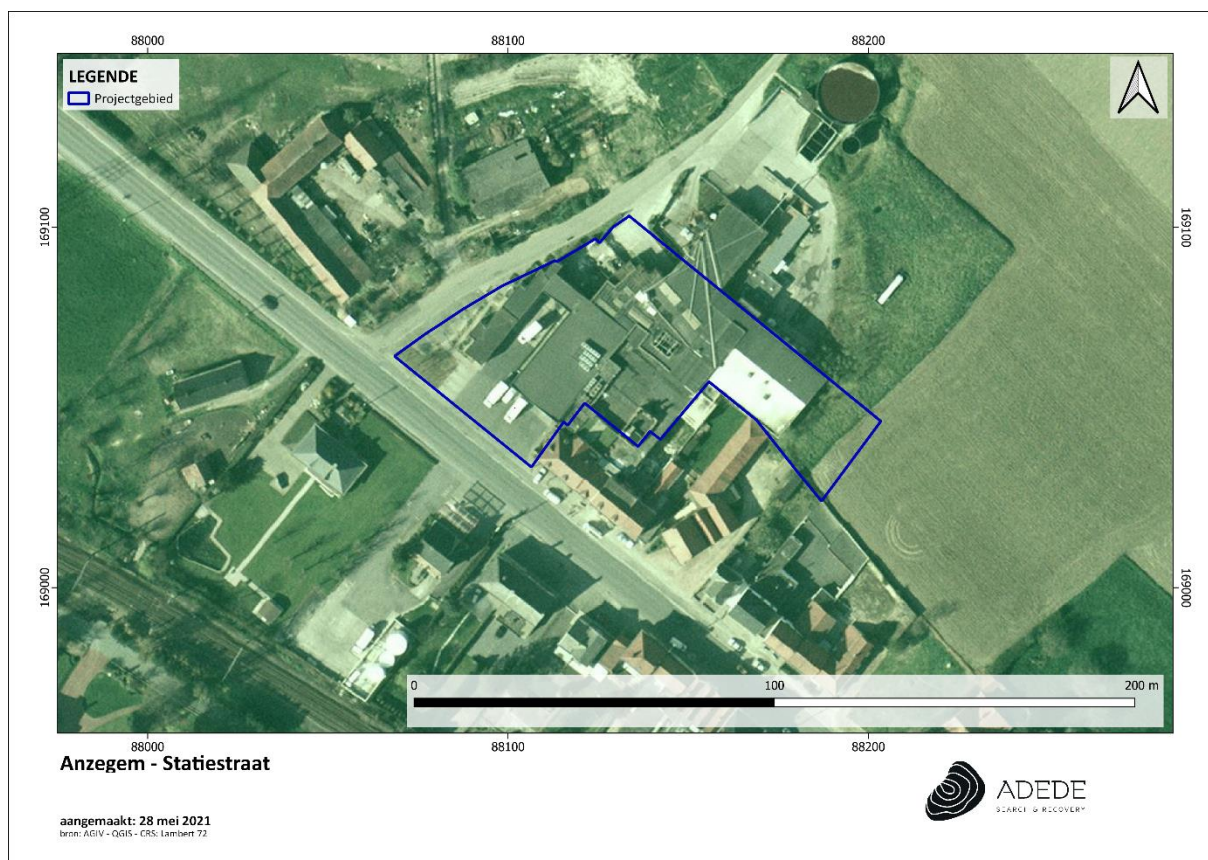
Op deze luchtfoto is de bebouwing en de verharding duidelijk toegenomen. Quasi het volledige projectgebied is bebouwd en verhard. De onbebouwde zones zijn merkkelijk kleiner geworden.

Figuur 21. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1979-1990.

3.3.3 Luchtfoto van 2000-2003

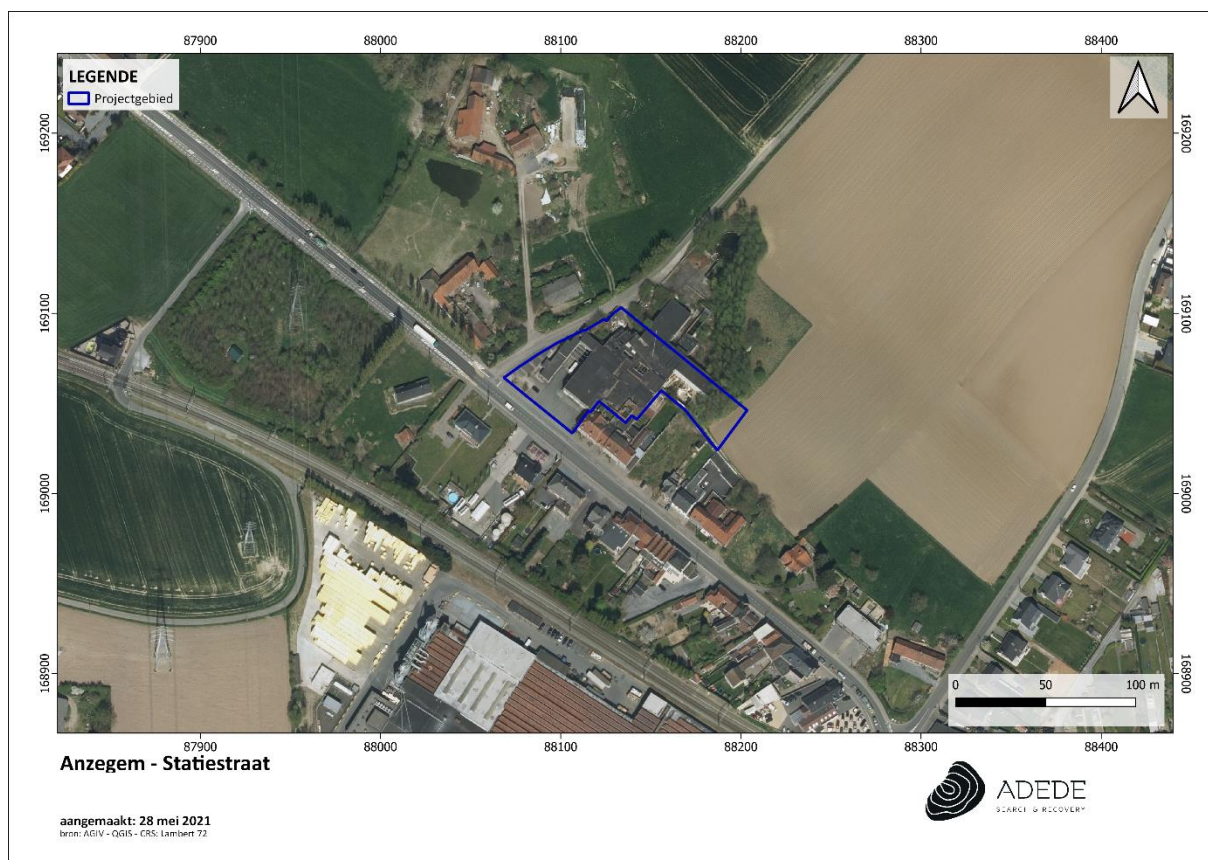
Op deze luchtfoto nam de bebouwing in het noorden van het projectgebied verder toe. Verder blijft het projectgebied grotendeels verhard en bebouwd.

Figuur 22. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2000-2003.

3.3.4 Luchtfoto van 2015

Deze luchtfoto toont een status quo. Het projectgebied is quasi volledig verhard en bebouwd.

Figuur 23. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2015.

3.3.5 Luchtfoto van 2019

Op de luchtfoto van 2019 zien we dat een groot gedeelte van het projectgebied, meer bepaald het noordoostelijke gedeelte, werd vrijgemaakt van bebouwing en verharding. Het gaat daarbij voornamelijk om de kantoorgebouwen en de achterliggende loodsgebouwen.

Figuur 24. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2019.

3.3.6 Luchtfoto 2020

Op deze meest recente luchtfoto zien we dat de situatie ongewijzigd gebleven is in vergelijking met de voorgaande luchtfoto. De bebouwing op het noordelijke gedeelte van het terrein werd verwijderd. Het lijkt er ook op dat er binnen de contouren van het projectgebied, op deze zone grondroerende werken hebben plaatsgevonden.

Figuur 25. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2020.

3.4 Archeologische situering van het projectgebied

3.4.1 Archeologische nota's en onderzoek in de omgeving

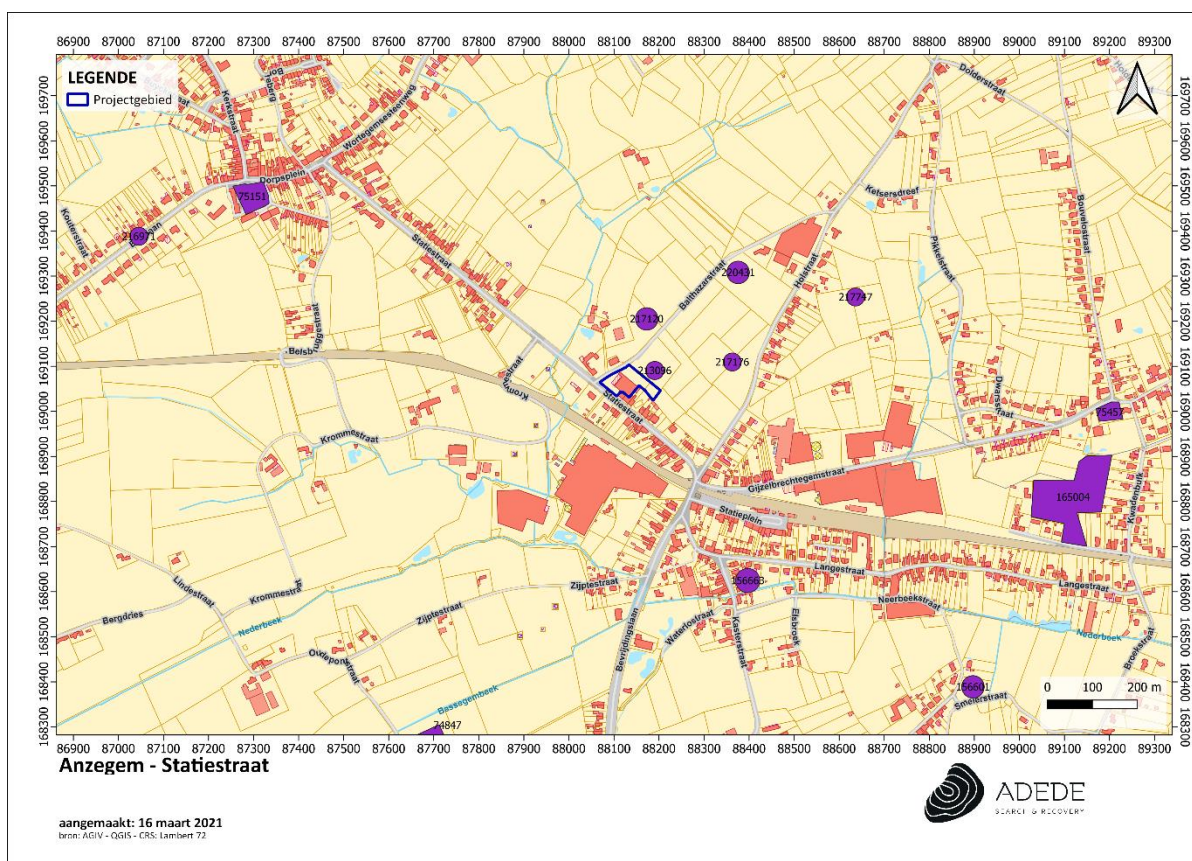
- In 2019 voerde ADEDE bvba een archeologisch vooronderzoek uit voor terreinen een weinig ten oosten van het projectgebied. Hierbij werd geconcludeerd dat de regio een interessant archeologisch potentieel kent, maar dat verder onderzoek vanuit een kosten-baten oogpunt niet te verantwoorden was gezien de reeds bestaande verstoring van het terrein.¹¹

3.4.2 CAI Indicatoren

CAI-melding	Locatie	Datering	Beschrijving
217120	50m (NO)	Hedendaags	Metaaldetectie. Resten van munitie.
213096	200m (N)	Hedendaags	Metaaldetectie. Resten van munitie.
220431	300m (N)	Vroegmodern	Metaaldetectievondst. Munt of rekenpenning, afbeelding van fleur de lis, 1500-1800.
217176	200m (NO)	Middeleeuwen	Metaaldetectie. zilveren munt, maille van Rijsel (Lille). Ca. 1259-1300.
217747	500m (NO)	Vroegmodern	Metaaldetectievondst. Onleesbare koperen munt.
156663	500m (ZO)	Middeleeuwen	Watermolen.

¹¹ Sebastien Van Wetter, *Archeologienota Gijzelbrechtegemstraat te Gijzelbrechtgem (Gent, 2019)*.

Figuur 26. Situering van enkele CAI locaties in de omgeving van het projectgebied.

4 Controleboringen

Om de mogelijke impact van de geplande werken binnen het projectgebied te bepalen werden enkele controleboringen uitgevoerd op het terrein.

Deze controleboringen werden op dinsdag 29 juni uitgevoerd door Katrien Van Den Berghe (erkend archeoloog ADEDE). In totaal werden er 3 boringen geplaatst. Er werd steeds tot ongeveer een diepte van 150cm onder het maaiveld geboord.

Ook werd in opdracht van de bouwheer door een externe firma een bodemonderzoek gevoerd met het oog op het in kaart brengen van mogelijke vervuiling op het terrein. Enkele van deze boringen bleken ook bruikbaar voor het archeologische onderzoek (boringen 102 en 109) en kunnen zo het beeld vervolledigen.

Figuur 27: Locatie controleboringen

Figuur 28: Het terrein bij plaatsen van de controleboringen

Boring 1 en 2 werden beiden in het noordoostelijke deel van het projectgebied geplaatst en waren eigenlijk identiek. Beiden bestonden uit een zandige laag met zeer veel steenpuin, de natuurlijke bodem werd hier niet aangetroffen.

Figuur 29. Noordoostelijk gedeelte van het projectgebied waar boring 1 en 2 geplaatst werden.

Bij boring 1 konden verstoorde bodemlagen opgetekend worden tot ongeveer 155cm onder het maaiveld:

- 0-40cm: Bruin zand met grote stenen, baksteenfragmenten, plastics, glas en plantenwortels
- 40-120cm: Bruine zandig met kleinere stenen en baksteenfragmenten
- 120-155cm: Donkerbruin zandig met steentjes en baksteenfragmenten

Bij boring 2 konden verstoorde bodemlagen opgetekend worden tot ongeveer 160cm onder het maaiveld:

- 0-35cm: Bruin tot rood zand met grote stenen, glas, plastics en baksteenfragmenten
- 35-115cm: Bruin zand met grotere en kleinere steentjes en baksteenfragmenten
- 115-160cm: Zwart tot donkerbruin zand met steentjes en baksteenfragmenten

Op de diepte van de geplande werken, op deze locatie voor het grootste deel 60cm (parking en heftafel) en lokaal 1m (leidingen) zal er dus geen archeologisch niveau geraakt worden. Meer nog, de bodemtypekaart geeft de aanwezigheid van een textuur-B-horizont op een zandlemige C-horizont weer. Geen van beiden kon aangetroffen worden op het terrein. De boringen zijn overigens gestaakt op beide locaties doordat er niet verder kon doorgedrongen worden door de aanwezigheid van puin. De verstoring zal zich dus vermoedelijk nog dieper uitstrekken.

Figuur 30. Controleboring 1. (2 is identiek)

Figuur 31: Controleboring 2

Figuur 32. Westelijk deel van het projectgebied.

Boring 3 werd in het westelijke gedeelte van het projectgebied geplaatst, tussen de verharde stukken grond, de bodem bleek hier echter ook verstoord.

Bij boring 3 konden verstoorde bodemlagen opgetekend worden tot ongeveer 150cm onder het maaiveld:

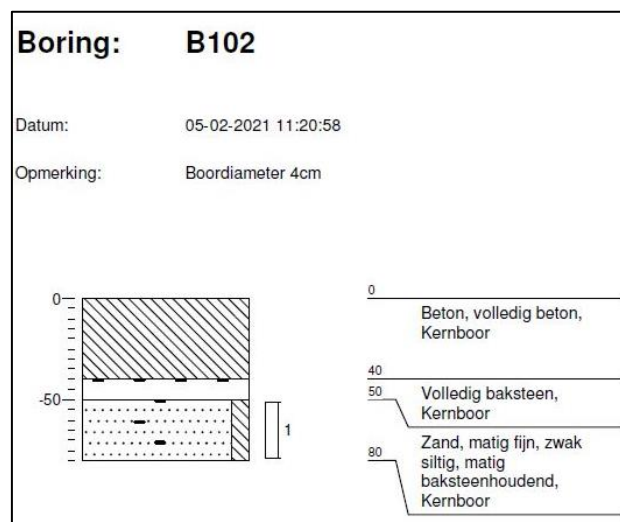
- 0-70cm: Een Bruin lemig zand met steentjes, baksteenfragmenten en plantenwortels
- 70-140cm: Een grijs tot beige lemig zand met een weinig steentjes en baksteenfragmenten
- 140-152cm: Een zwart lemig zand met steentjes en baksteenfragmenten

Op deze locatie worden voornamelijk wadi's gepland tot een maximale verstoringsdiepte van 130cm. Hier zal dus ook geen archeologisch niveau geraakt worden. Meer nog, er blijken geen natuurlijke bodemniveaus meer bewaard te zijn.

Figuur 33: Controleboring 3

Boring 102, gelegen in het gebouw, gaf aan dat het terrein onder de bestaande gebouwen tot minstens 80cm in de bodem verstoord is. Dit is overigens de maximale verstoringsdieptes van de geplande vorstranden. De vloerplaat zal slechts 40cm in de bodem reiken.

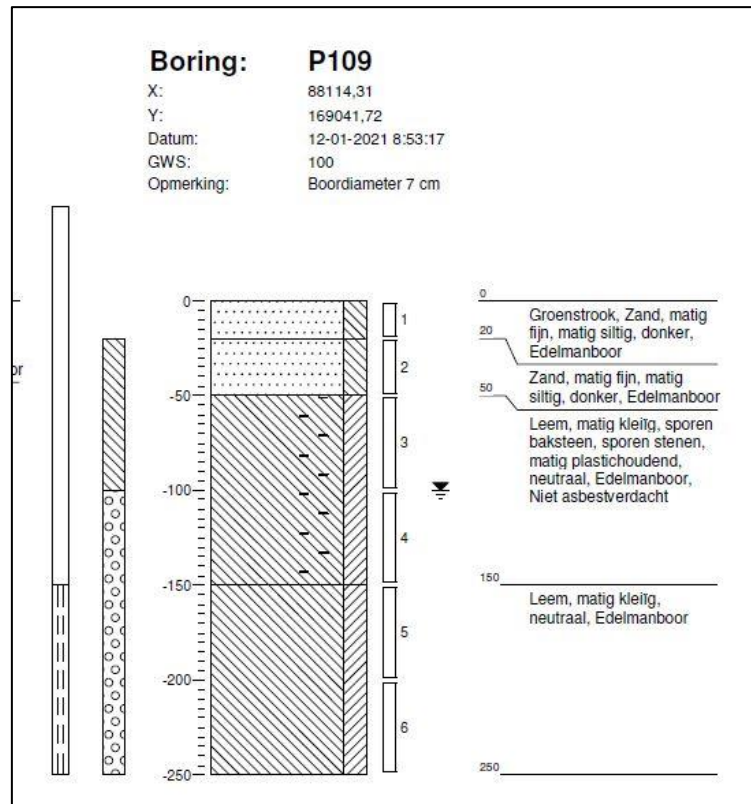

Figuur 34: Boring 102¹²

¹² A+E consult 2021: NOTA VERKENNEND BODEMONDERZOEK Statiestraat 75 Anzegem

Boring P109, gelegen aan de straatkant van de Statiestraat gaf aan dat ook hier het terrein tot minstens 150cm verstoord is. Door de eerder summiere beschrijving is het niet zeker of hieronder echt sprake is van een natuurlijke bodem. Het is mogelijk dat het terrein tot nog dieper verstoord is. Toch kan gesteld worden dat binnen deze zone het archeologische niveau, dat vermoedelijk overigens niet bewaard is, niet zal geraakt worden. De werken bestaan hier voornamelijk uit de inplanting van vorstranden (80cm diep), vloerplaten (40cm diep), leidingen (1m diep) en lokaal enkele diepere verstoringen ten behoeve van septische en watertanks.

Figuur 35: Boordigram van P109¹³

Door het aanleggen van controleboringen in dit projectgebied is duidelijk geworden dat er vermoedelijk geen archeologisch waardevolle relictten zullen geraakt worden bij de geplande werkzaamheden. Het lijkt er sterk op dat deze relictten in het verleden reeds verstoord zijn geraakt, waarschijnlijk bij de verschillende bouwfases behorende tot de slachterij. Deze verschillende bouwfases waren ook reeds zichtbaar op de orthografische foto's. De geplande werken zullen enkel reeds geroerde lagen roeren.

¹³ A+E consult 2021: NOTA VERKENNEND BODEMONDERZOEK Statiestraat 75 Anzegem

5 Besluit

In het kader van een omgevingsvergunningsaanvraag voor de bouw van een winkelpand met bijhorende parking, alsook drie gezinswoningen, gelegen aan de Statiestraat te Anzegem, werd door ADEDE bv een bureauonderzoek uitgevoerd om de archeologische verwachting in kaart te brengen.

De inschatting van de archeologische waarde van het onderzoeksgebied werd uitgevoerd aan de hand van geraadpleegde cartografische bronnen en meldingen op de Centraal Archeologische Inventaris. Het historisch cartografisch onderzoek toont het projectgebied gedurende de 18de en 19de eeuw – de tijdsperiode die deze bronnen beslaan – als vrij van bewoning of andere vormen van bebouwing.

Het projectgebied werd in de twintigste eeuw intensief bebouwd in het kader van de ontwikkeling van een slachthuis op deze locatie (sinds 1939). Op de luchtfoto's zien we zeer duidelijk dat de bebouwing op de luchtfoto van 1971 reeds omvangrijk te noemen was, maar dat deze bebouwing een verregaande uitbreiding gekend heeft, waarbij quasi het volledige projectgebied bebouwd werd in het kader van de industriële activiteiten. Uit de gegevens die door de opdrachtgever ter beschikking werden gesteld, blijkt dat de bestaande gebouwen daarenboven ook in belangrijke mate onderkelderd zijn. Recent werden delen van de bestaande bebouwing reeds gesloopt. Het merendeel van de resterende bebouwing op het projectgebied wacht hetzelfde lot.

Op de projectlocatie zou volgens de bodemtypekaart een zandleembodem met textuur-B horizont aanwezig moeten zijn. Er werden echter tijdens een booronderzoek voornamelijk geroerde lagen aangetroffen tot op vrij grote diepte. Met deze boringen kon aangetoond worden dat met relatief grote zekerheid er geen archeologische sporen zullen vernield worden. Deze archeologische sporen werden vermoedelijk in een recent verleden, bij de bouwactiviteiten in relatief tot het slachthuis, reeds vergraven.

Gezien de bestaande verstoringen, acht ADEDE bv het potentieel op kenniswinst te klein om voor de geplande werken verder onderzoek te adviseren. De te maken kosten wegen veel te zwaar door op de eventuele baten, zeker daar er geen specifieke verwachting voor het projectgebied naar voor geschoven kan worden én er een belangrijke bodemverstoring te verwachten is. ADEDE bv is daarom van mening dat het terrein archeologisch kan vrijgegeven worden om de geplande werken uit te voeren. Dit ontslaat de opdrachtgever evenwel niet van zijn meldingsplicht die geldt voor eventuele vondsten die tijdens de werken alsnog zouden opduiken.

6 Bibliografie

A+E Consult 2021. Nota verkennend bodemonderzoek Statiestraat 75 Anzegem

W. Bracke 'De kaart van de Oostenrijkse Nederlanden door graaf de Ferraris', in: s.n., De Grote Atlas van Ferraris (Tielt, 2009) pp. 5-19.

Karen De Coene, Thérèse Ongena, Frederic Stragier, Soetkin Vervust, Wouter Bracke & Philippe De Maeyer, 'Ferraris, the Legend', in: Cartographic Journal 49 (2012, 1), pp. 30-42.

A. De Smet, 'Le Général-Comte de Ferraris et la carte des Pays-Bas autrichiens, in s.n., Album Antoine De Smet (Brussel, 1974) pp. 347-362.

C. Lemoine-Isabeau, La carte de Belgique et l'institut Cartographique Militaire (Dépot de la Guerre), 1830-1914 (Brussel, 1988).

L. Wellens-De Donder, Philippe Vandermaelen, 1795-1869 (Brussel, 1969)

www.geopunt.be

inventaris.onroerenderfgoed.be

Geo.onroerenderfgoed.be

7 Lijst van figuren

Figuur 1: Bestaande toestand voorzijde (kant Statiestraat kijkend naar het noorden).....	11 -
Figuur 2: Bestaande laadkade (foto ADEDE)	11 -
Figuur 3. Sfeerbeelden van de onderkeldering in de bestaande bebouwing (foto opdrachtgever). -	12 -
Figuur 4. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m.....	29 -
Figuur 5. Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail).	30 -
Figuur 6. Hoogteprofielen van het projectgebied.....	31 -
Figuur 7: Projectgebied op de tertiairgeologische kaart.....	32 -
Figuur 8: Projectgebied op de quartairgeologische kaart.....	33 -
Figuur 9: Uitleg type 1 quartairgeologische kaart.....	33 -
Figuur 10. Situering van het projectgebied op de bodemtypekaart.	34 -
Figuur 11. Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart.....	35 -
Figuur 12. Situering van het projectgebied op de erosiegevoeligheidskaart.....	36 -
Figuur 13. Situering van plangebied 1 en 2 op het bodemgebruiksbestand.	37 -
Figuur 14. Situering van het projectgebied op het gewestplan.	38 -
Figuur 15. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.....	40 -
Figuur 16. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.....	42 -
Figuur 17. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.....	43 -
Figuur 18. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.	44 -
Figuur 19. Situering van het projectgebied op de kaart van Popp.....	45 -
Figuur 20. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1971.	46 -
Figuur 21. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1979-1990.	47 -
Figuur 22. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2000-2003.	48 -
Figuur 23. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2015.	49 -
Figuur 24. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2019.	50 -
Figuur 25. Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2020.	51 -
Figuur 26. Situering van enkele CAI locaties in de omgeving van het projectgebied.	53 -
Figuur 27: Locatie controleboringen	54 -
Figuur 28: Het terrein bij plaatsen van de controleboringen.....	55 -
Figuur 29. Noordoostelijk gedeelte van het projectgebied waar boring 1 en 2 geplaatst werden. .	56 -
Figuur 30. Controleboring 1. (2 is identiek).....	57 -
Figuur 31: Controleboring 2	57 -
Figuur 32. Westelijk deel van het projectgebied.....	57 -

Figuur 33: Controleboring 3	- 58 -
Figuur 34: Boring 102	- 58 -
Figuur 35: Boordigram van P109	- 59 -